

4. SINIF 3. ÜNİTE

ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

SOSYAL BİLGİLER

T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

Bu çalışma fasikülü;
Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından,

Adıyaman Ölçme Değerlendirme Merkezi,
Aydın Ölçme Değerlendirme Merkezi,
Bilecik Ölçme Değerlendirme Merkezi,
Bitlis Ölçme Değerlendirme Merkezi,
Bolu Ölçme Değerlendirme Merkezi,
Burdur Ölçme Değerlendirme Merkezi,
Çanakkale Ölçme Değerlendirme Merkezi,
Isparta Ölçme Değerlendirme Merkezi,
Kahramanmaraş Ölçme Değerlendirme Merkezi,
Karaman Ölçme Değerlendirme Merkezi,
Kocaeli Ölçme Değerlendirme Merkezi,
Malatya Ölçme Değerlendirme Merkezi,
Mersin Ölçme Değerlendirme Merkezi,
Osmaniye Ölçme Değerlendirme Merkezi,
Samsun Ölçme Değerlendirme Merkezi,
Sivas Ölçme Değerlendirme Merkezi,
Tokat Ölçme Değerlendirme Merkezi,
Trabzon Ölçme Değerlendirme Merkezi,
Uşak Ölçme Değerlendirme Merkezinin

katkılarıyla hazırlanmıştır.

Bu çalışma fasikülünün dizgi ve tasarımı,
Sivas Ölçme Değerlendirme Merkezi tarafından yapılmıştır.

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın;
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden îlâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerîhamdan îlâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'şım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet;
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

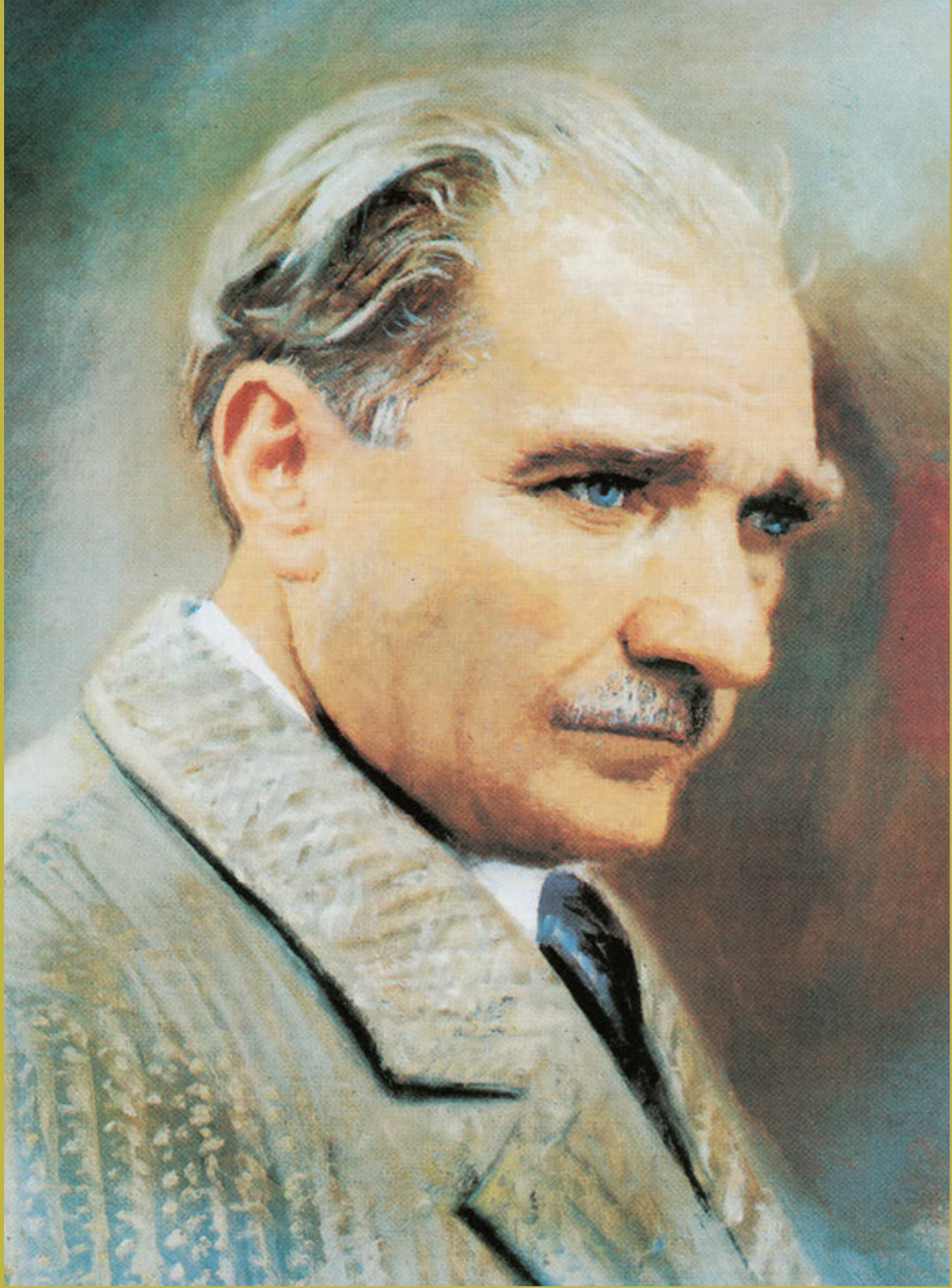
GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namûsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

1. Bir öğretmen çeşitli renklerden oluşan balonlar üzerine, deprem öncesinde yapılması gereken hazırlıkları yazmıştır. Ancak öğretmen balonlar üzerindeki ifadelerden birini yanlış yazmış ve öğrencilerinden bu ifadenin yazılı olduğu balonu patlatmalarını istemiştir.

Buna göre öğrencilerin hangi renkteki balonu patlatmaları doğru olur?

- A) Kırmızı
- B) Mavi
- C) Pembe
- D) Yeşil

2.

Yön bulabilmek için güneşten de yararlanırsınız. Bunun için sabahleyin ayakta durup sağ kolumuz güneşin doğduğu yöne bakacak şekilde kollarımızı açarız. Bu durumda güneşe bakan sağ kolumuzI....., sol kolumuzII..... yönünü gösterir. Yüzümüzü döndüğümüz tarafIII..... yönü, arkamız ise güney yönüdür.

Metindeki numaralanmış boşluklara aşağıdakilerden hangisi getirilirse verilen bilgiler doğru olur?

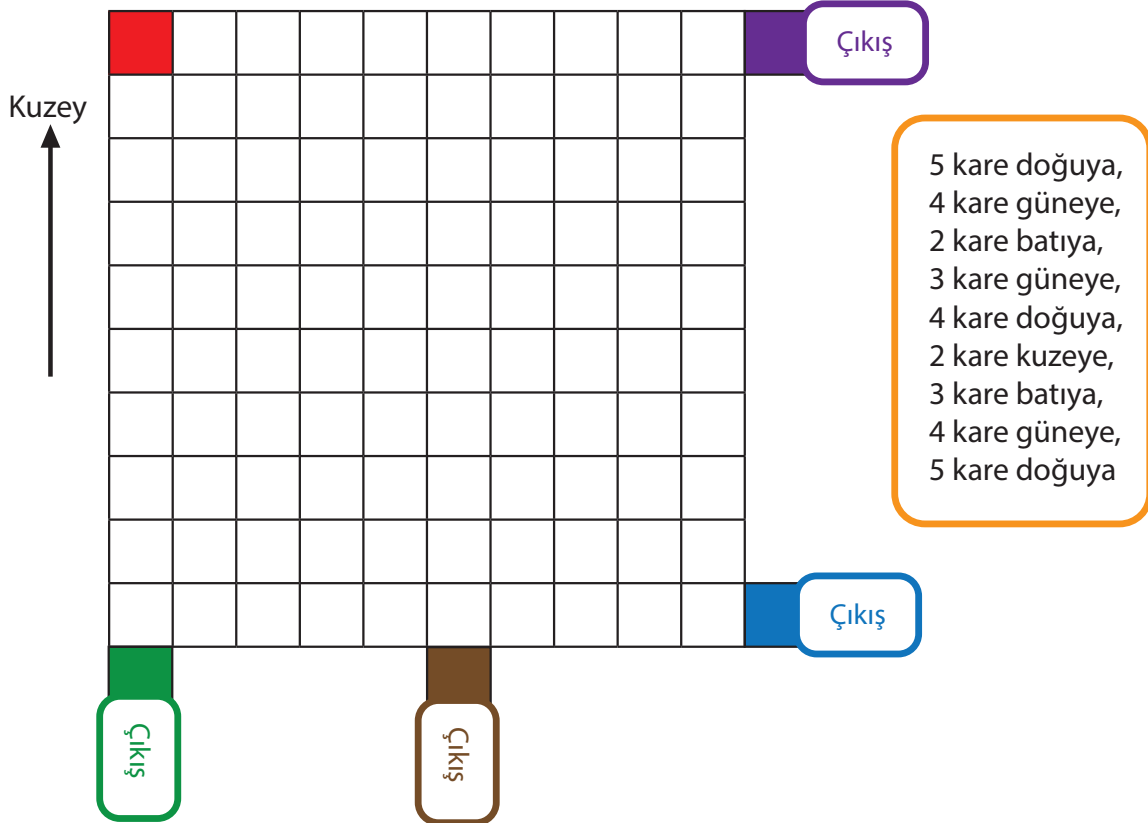
I	II	III
A) batı	kuzey	doğu
B) doğu	batı	kuzey
C) kuzey	batı	doğu
D) doğu	kuzey	batı

3. Aşağıdaki tabloda bazı öğrencilerin krokilerin özelliklerine ilişkin verdiği bilgiler bulunmaktadır.

Öğrenci	Krokinin Özellikleri
Sefa	Bir yerin bazı özelliklerinin gösterildiği, kabataslak ve kuş bakışı çizime kroki denir.
Emir	Krokiler belirli bir ölçeğe göre çizilir.
Kaan	Krokide istenirse yön belirtilir.
Merve	Krokiler bir yeri basit ve anlaşılır şekilde tarif etmeye yarar.

Buna göre krokinin özellikleriyle ilgili hangi öğrenci yanlış bilgi vermiştir?

- A) Sefa
B) Emir
C) Kaan
D) Merve
4. Başlangıçta kırmızı karede bulunan Ali, turuncu kutuda bulunan yönergeler doğrultusunda ilerleyecektir.

Buna göre Ali, hangi renkteki çıkış noktasına ulaşır?

- A) Yeşil
B) Kahverengi
C) Mavi
D) Mor

5. Çevremize baktığımızda doğal ve beşerî unsurlarla karşılaşırız. Evler, yollar, oyun parkları ve otomobiller yaşadığımız yerde görebileceğimiz beşerî unsurlardandır. Bu unsurların ortak özelliği, insan aklının ve emeğinin ürünleri olmasıdır.

Buna göre aşağıdaki görsellerden hangisi bu metinde anlatılan unsurla ilgili değildir?

6. Aslı öğretmen, “Yönler” konusunu işlerken öğrencilerine “Yönleri bilmenin bizlere sağlayacağı faydalar neler olabilir?” sorusunu yöneltiyor. Öğrencileri ise şu cevapları veriyor:

Eda : Bulunduğumuz yeri tarif edebilmek için yönlerden yararlanılır.

Murat: Ormanda kamp yaparken yön bilgimiz sayesinde kaybolma tehlikesi yaşamayız.

Ayşe : İlimizin, bölgemizin, yurdumuzun ve komşu ülkelerin konumunu tarif ederken yönlerden yararlanılır.

Buna göre öğrencilerden hangileri doğru cevap vermiştir?

- A) Yalnız Eda
B) Eda, Murat
C) Murat, Ayşe
D) Eda, Murat ve Ayşe

7. Aşağıda verilen kavram ile bu kavramlara ait tanımlar hangi seçenekte doğru eşleştirilmiştir?

Atmosferde meydana gelen hava olaylarının oluşumunu ve değişimini inceleyen bilim dalıdır.

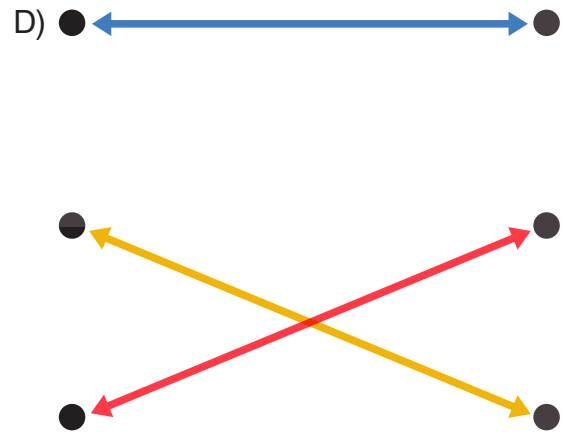
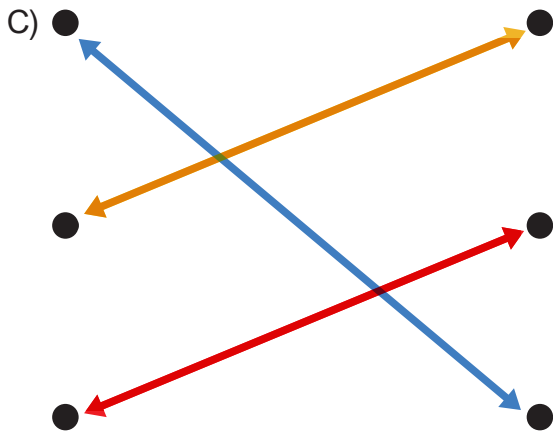
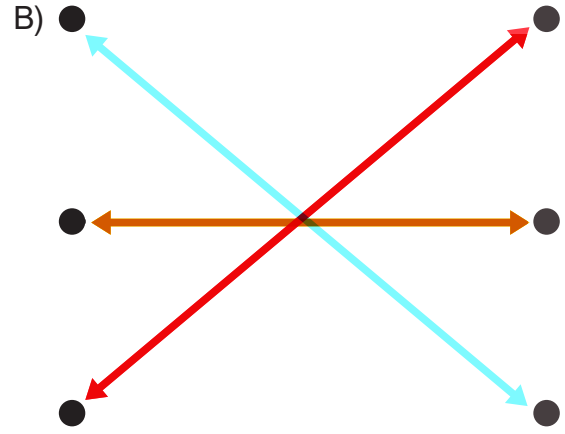
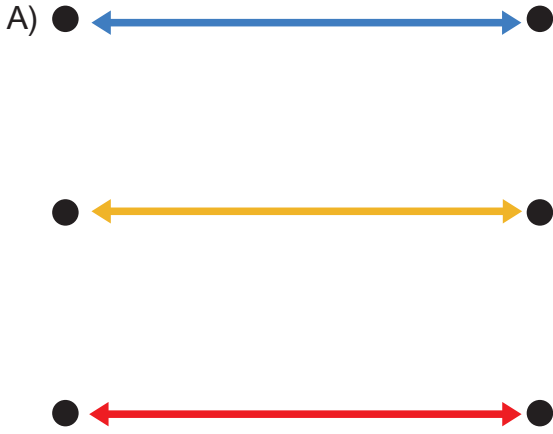
Kamuoyunun ihtiyaç duyduğu meteorolojik bilgi ve tahminleri hazırlar.

Havada meydana gelen ısınma, soğuma, rüzgâr, yağış, sis gibi değişimlere verilen addır.

Hava olayları

Meteoroloji Genel Müdürlüğü

Meteoroloji

8.

**Bina dışında
bulunuyorsanız;**

binalardan düşebilecek parçalara karşı dikkatli olunuz. Enerji hatlarından, duvar diplerinden uzaklaşınız.

Yasemin

**Toplu taşıma araçların-
da bulunuyorsanız;**

araçlardan gerekmedikçe inmeyiniz. İçerideki askılara tutunup depremin geçmesini bekleyiniz.

Recep

Asansörde bulunuyorsanız;

deprem sırasında kat çıkış düğmesine basarak asansörü terk ediniz. Ayrıca evinizden çıkarken kesinlikle asansörü kullanmayınız.

Rıza

Okulda bulunuyorsanız;

çanta, kitap gibi eşyalarınızı alıp sınıfınızdan koşarak çıkınız.

Banu

Yukarıdaki öğrencilerden hangisi “deprem sırasında yapılacaklar” ile ilgili yanlış bilgi vermiştir?

- A) Yasemin
- B) Rıza
- C) Recep
- D) Banu

9. Hava olaylarını önceden bilmenin bize sağladığı faydalar vardır. Hava durumunu yakından takip etmemiz günlük hayatımızdaki birçok faaliyetimiz ile ilgili önlemler almamızı sağlar.

Buna göre, aşağıdaki faaliyetlerden hangisi hava durumu ile doğrudan ilişkili değildir?

A)

B)

C)

D)

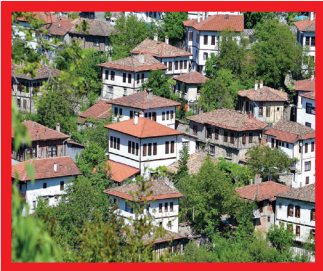
10. Hava olaylarını inceleyen bilim dalı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Meteoroloji
- B) Arkeoloji
- C) Paleontoloji
- D) Sosyoloji

11. Hava durumuyla ilgili tahminleri yapan kurum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Devlet Hava Meydanları İşletmesi
- B) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü
- C) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü
- D) Meteoroloji Genel Müdürlüğü

12.

Yukarıdaki görselleri oluşumlarına göre gruptağımızda soru işareti bulunan yere hangisi yazılmalıdır?

- A) Beşerî unsurlar
- B) Doğal unsurlar
- C) Hava olayları
- D) Doğal afetler

13.

Sayın Seyirciler,
Meteorolojiden gelen son dakika hava durumu değerlendirmelerinde hafta sonu özellikle Marmara ve Karadeniz Bölgesi'nin sağanak yağışın etkisine girebileceği bildirildi. Meydana gelebilecek olumsuzluklara karşı dikkatli ve tedbirli olunması istendi.

- I. Pilot
- II. Çiftçi
- III. Kaptan
- IV. Terzi

Haberlerde yapılan bu uyarıyı yukarıdaki meslek gruplarından hangilerinin özellikle dikkate alması beklenir?

- A) I ve II
- B) I ve IV
- C) I, II ve III
- D) II, III ve IV

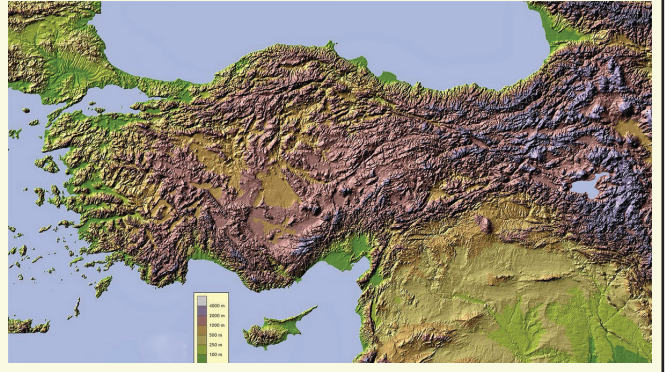
14. Aşağıdaki görsellerden hangisi beşeri unsurdur?

15.

I. Harita

II. Harita

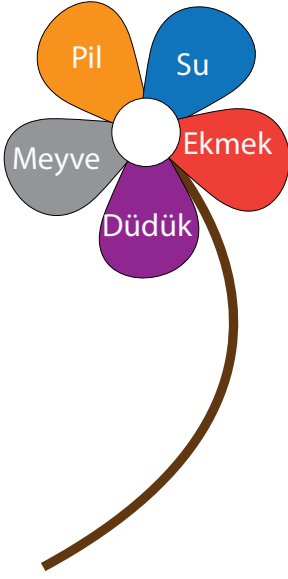
Haritalar incelendiğinde;

- I. haritada yaşadığımız yerin yeryüzü şekillerini göremeyiz.
- Yeryüzü şekilleri II. haritada renkler ile gösterilmektedir.
- ▲ II. haritada kahverengi ile gösterilen yerler dağlık alanlardır.
- ◆ I. haritada illerin nüfus özelliklerini görebiliriz.

yukarıdaki bilgilerden hangileri doğrudur?

- A) ■ ▲
- B) ● ◆
- C) ■ ● ▲
- D) ● ▲ ◆

16. Funda, deprem çantasında bulunması gereken malzemeleri aşağıdaki şekilde görüldüğü gibi bir çiçeğin yaprakları üzerine yazar. Fakat öğretmeni çalışmasını kontrol ettiğinde bazı yaprakların üzerinde yazılı olan malzemenin deprem çantasında bulunmaması gerektiğini söyler ve Funda'dan çalışmasını düzeltmesini ister.

Buna göre Funda'nın hangi renkteki yapraklar üzerinde yazılı olan malzemeleri değiştirmesi gerekir?

- A) Kırmızı ve Mor
B) Gri ve Mavi
C) Kırmızı ve Gri
D) Mavi ve Turuncu
17. **Doğal Unsur** : Doğada kendiliğinden bulunur. Bunların oluşumunda insanların herhangi bir etkisi yoktur.

Beşerî Unsur: İnsan aklının ve emeğinin ürünleridir.

Yukarıdaki tanımlarla ilgili örnek verildiğinde hangisi doğru olur?

A)

Doğal Unsur	Beşerî Unsur
Deniz	Otomobil
Ova	Oyun parkı
Bitki	Baraj

B)

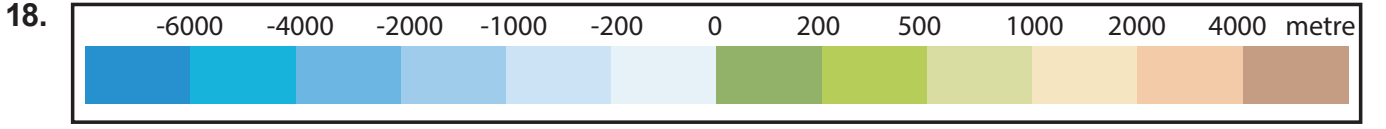
Doğal Unsur	Beşerî Unsur
Orman	Fabrika
Deniz	Yol
Çeşme	Vadi

C)

Doğal Unsur	Beşerî Unsur
Göl	Oyun parkı
Deniz	Kütüphane
Ova	Akarsu

D)

Doğal Unsur	Beşerî Unsur
Dağ	Fabrika
Yol	Otomobil
Bitki	Havuz

Fiziki haritaların altında bulunan renk basamakları ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Deniz kıyıları genellikle kahverengi ile gösterilir.
- B) Mavi renk akarsuları belirtmek için kullanılır.
- C) Dağlar ve yüksek kesimler mavi tonlarıyla gösterilir.
- D) Denizlerde derinlik arttıkça haritadaki sarının koyuluğu da artar.

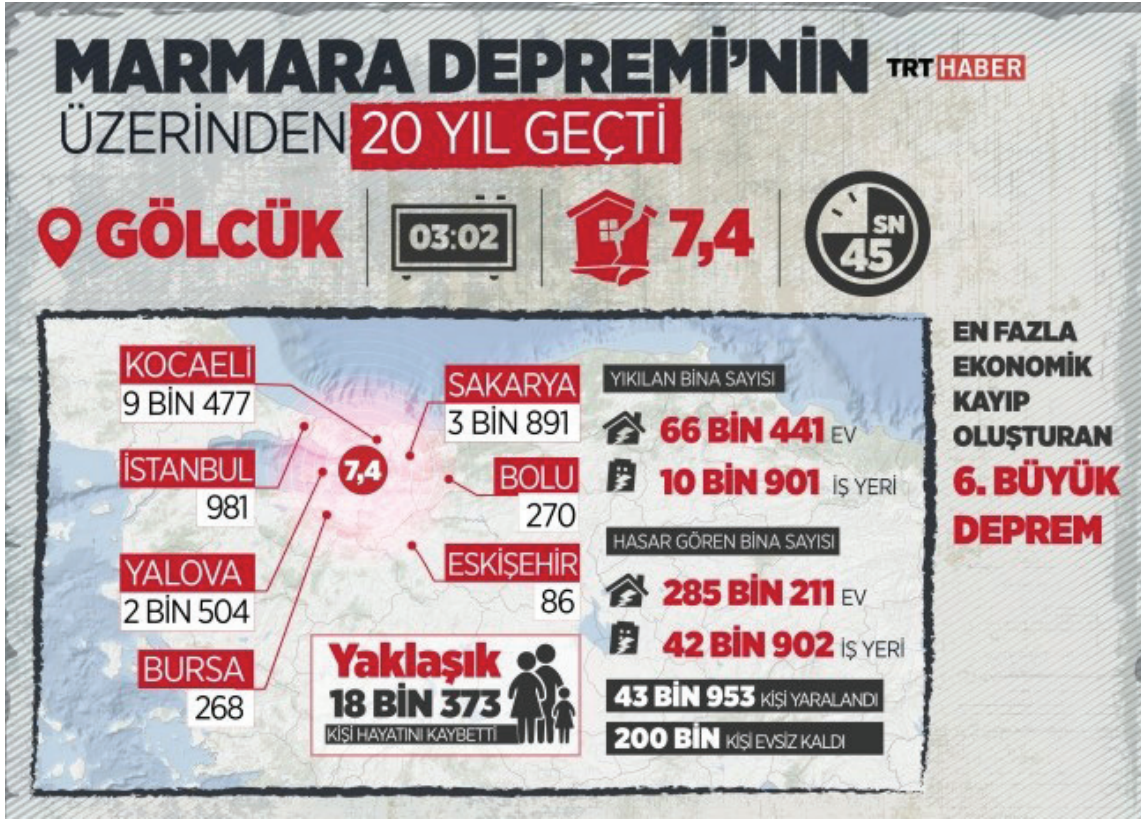
19.

DOĞAL AFETLERİ ÖNLEME YOLLARI
Ağaçlandırmaya önem verilmelidir.
Akarsu kenarlarına yerleşim yeri yapılmamalıdır.
Kar yağışının fazla, eğimin yüksek olduğu yerlerden geçerken gürültü çıkarıcı hareketlerden kaçınılmalıdır.

Verilen tabloda aşağıdaki doğal afetlerden hangisine dair bir önlem yoktur?

- A) Çığ
- B) Deprem
- C) Heyelan
- D) Sel baskını

20.

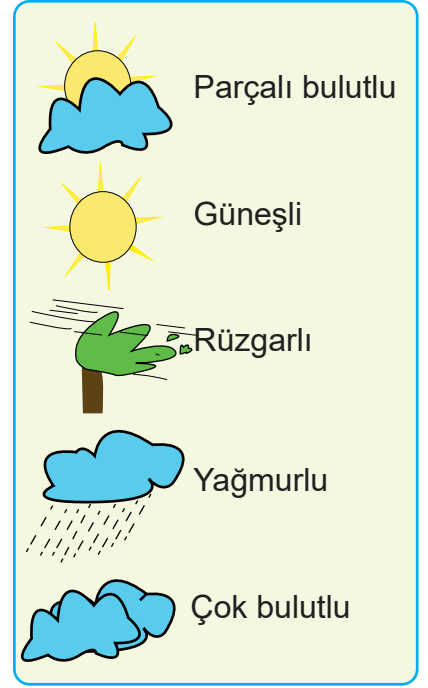
2019 yılındaki bir habere ait bu görselden aşağıdaki ifadelerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Deprem 7,4 büyüklüğünde olmuştur.
- B) Gölcük merkezli bu depremde birçok il etkilenmiştir.
- C) Deprem 45 saniye sürmüştür.
- D) Depremde sadece ekonomik kayıplar olmuştur.

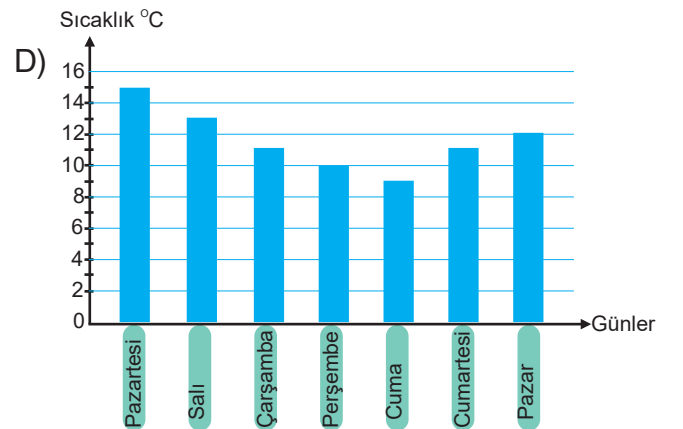
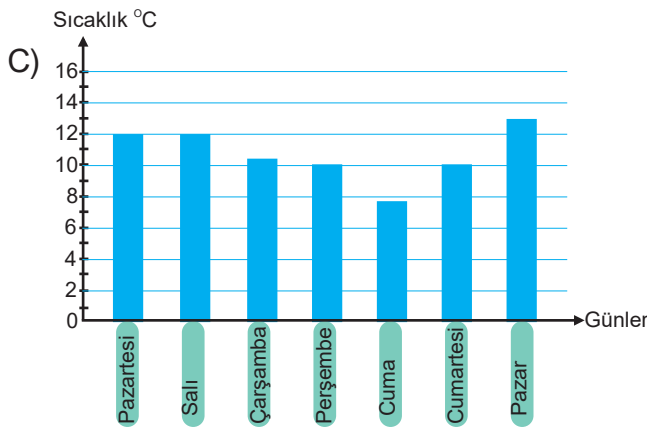
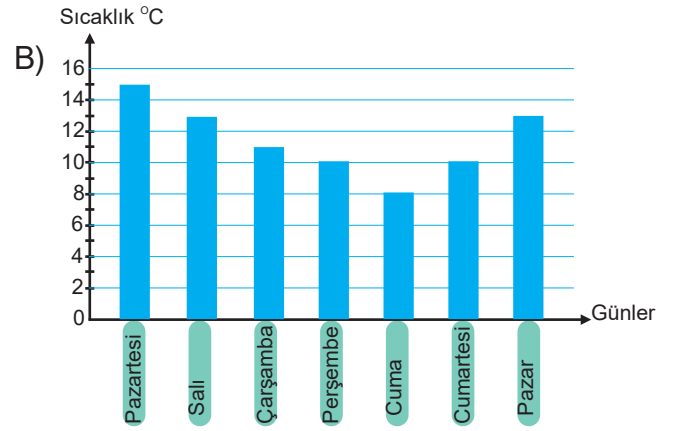
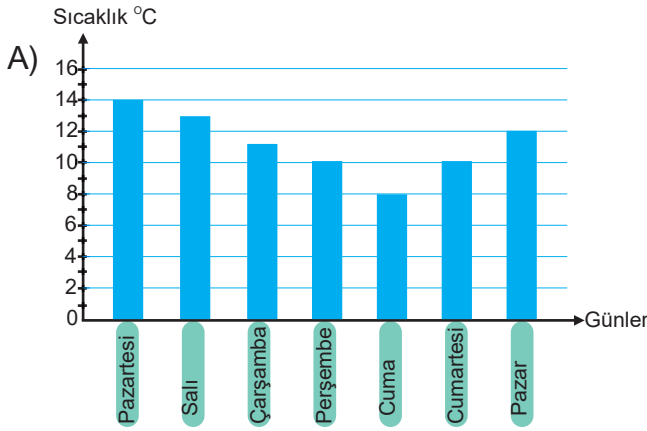
21. Aşağıdaki tabloda Ankara ilinde bir haftalık zaman diliminde meydana gelen hava olayları verilmiştir.

Ankara İli Hava Durumu Tablosu

Günler	Hava Olayı	Sıcaklık (°C)
Pazartesi		15
Salı		13
Çarşamba		11
Perşembe		10
Cuma		8
Cumartesi		10
Pazar		13

Verilen tabloya göre Ankara'nın bir haftalık sıcaklık grafiği aşağıdakilerden hangisidir?

22.

Yukarıda verilen Türkiye fiziki haritasına göre;

- I. Ankara'nın nüfusu Bolu'nun nüfusundan fazladır.
- II. Van Gölü'nün derinliği Tuz Gölü'nün derinliğinden fazladır.
- III. Türkiye'de batıdan doğuya doğru gidildikçe yükselti artar.

ifadelerden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

23. Aşırı yağışlar sonucunda eğimli yamaçlardaki toprağın kaymasına heyelan denir. Heyelan, daha çok killi toprağın olduğu ve ağaçlandırılmamış yamaçlarda meydana gelir. Heyelan yolları kapatabilir ve evleri sürükleyebilir.

Bu doğal afetin etkilerini azaltmak için aşağıdakilerden hangisini yapmak yanlıştır?

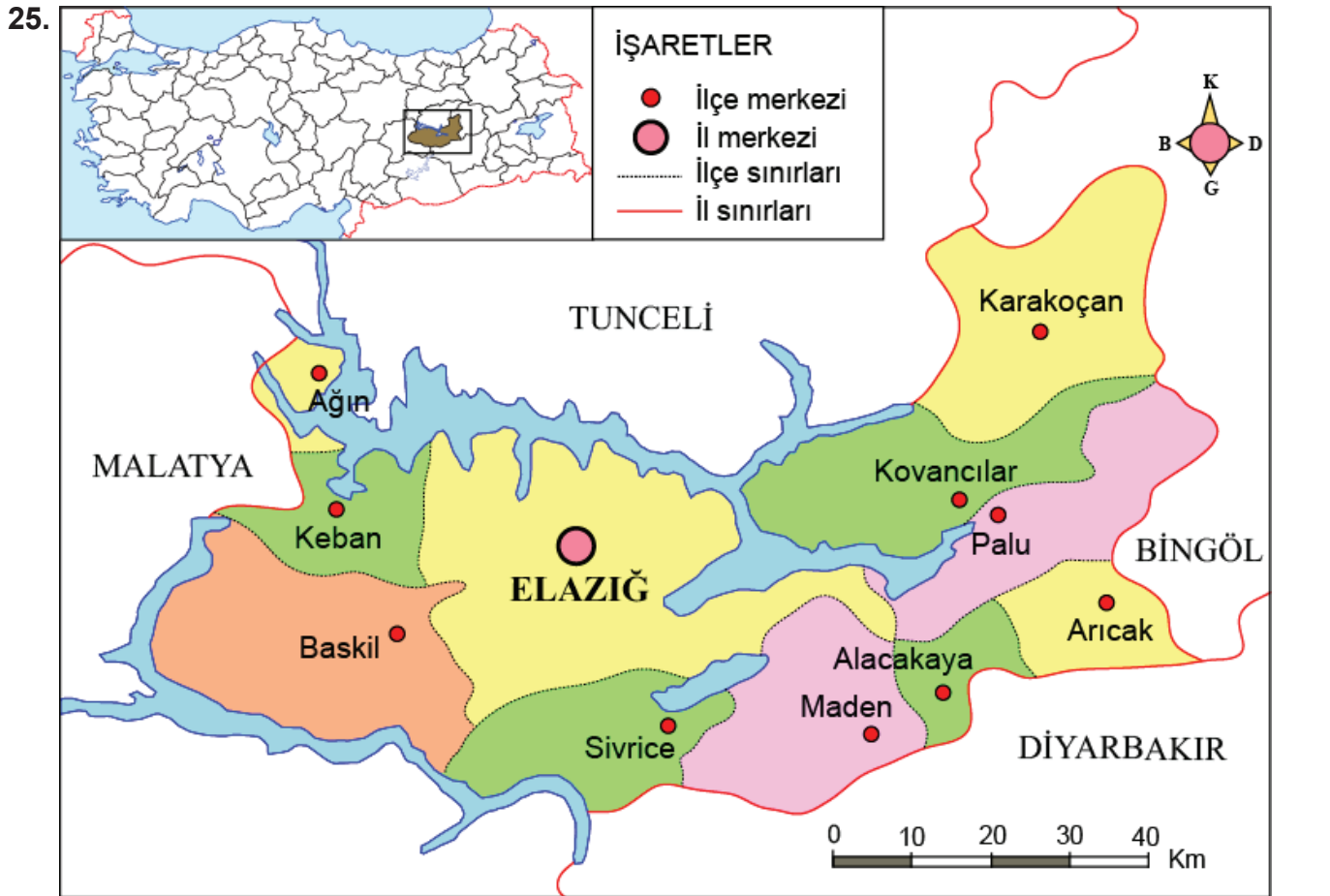
- A) Destek duvarları yapmak
- B) Binaları yamaçlara yapmak
- C) Eğimli yamaçları ağaçlandırmak
- D) Yol ve kazı çalışmalarını dikkatli yapmak

24. Sel felaketi riskini azaltmak için;

- I. Doğal bitki örtüsü korunmalıdır.
- II. Akarsu yataklarına setler yapılmalıdır.
- III. Yamaçlar teraslanarak eğim azaltılmalıdır.

önlemlerinden hangilerinin alınması gerekir?

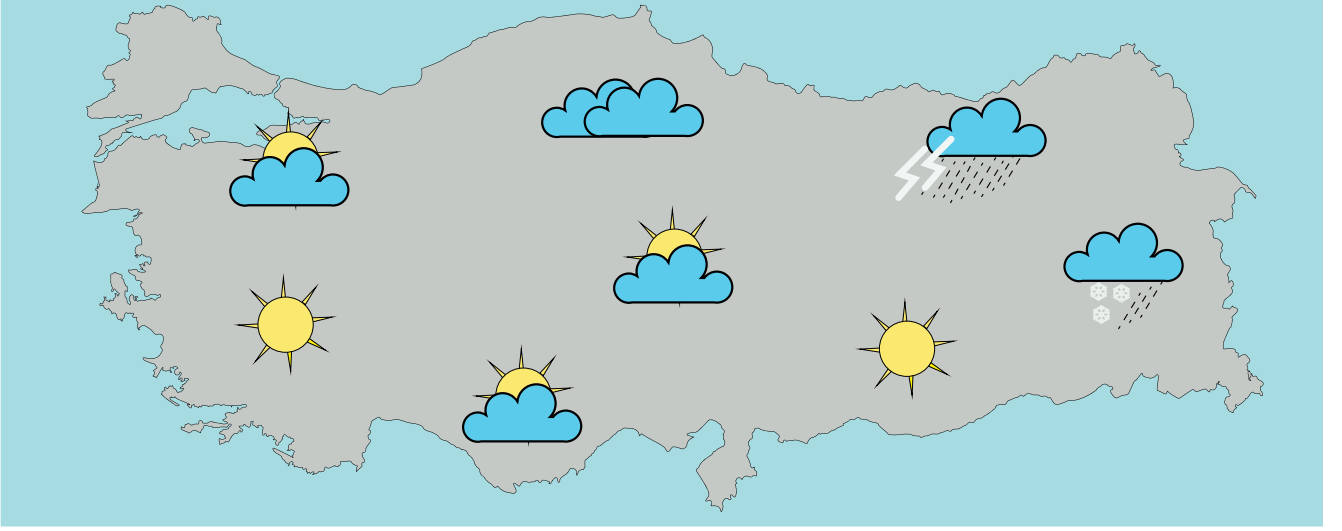
- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

Yukarıdaki siyasi haritadan Elazığ iline ait aşağıdaki bilgilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Yeryüzü şekillerine
- B) Kaç tane ilçesi olduğuna
- C) İl sınırları içinde bulunan dağlara
- D) Deniz seviyesine göre yüksekliğine

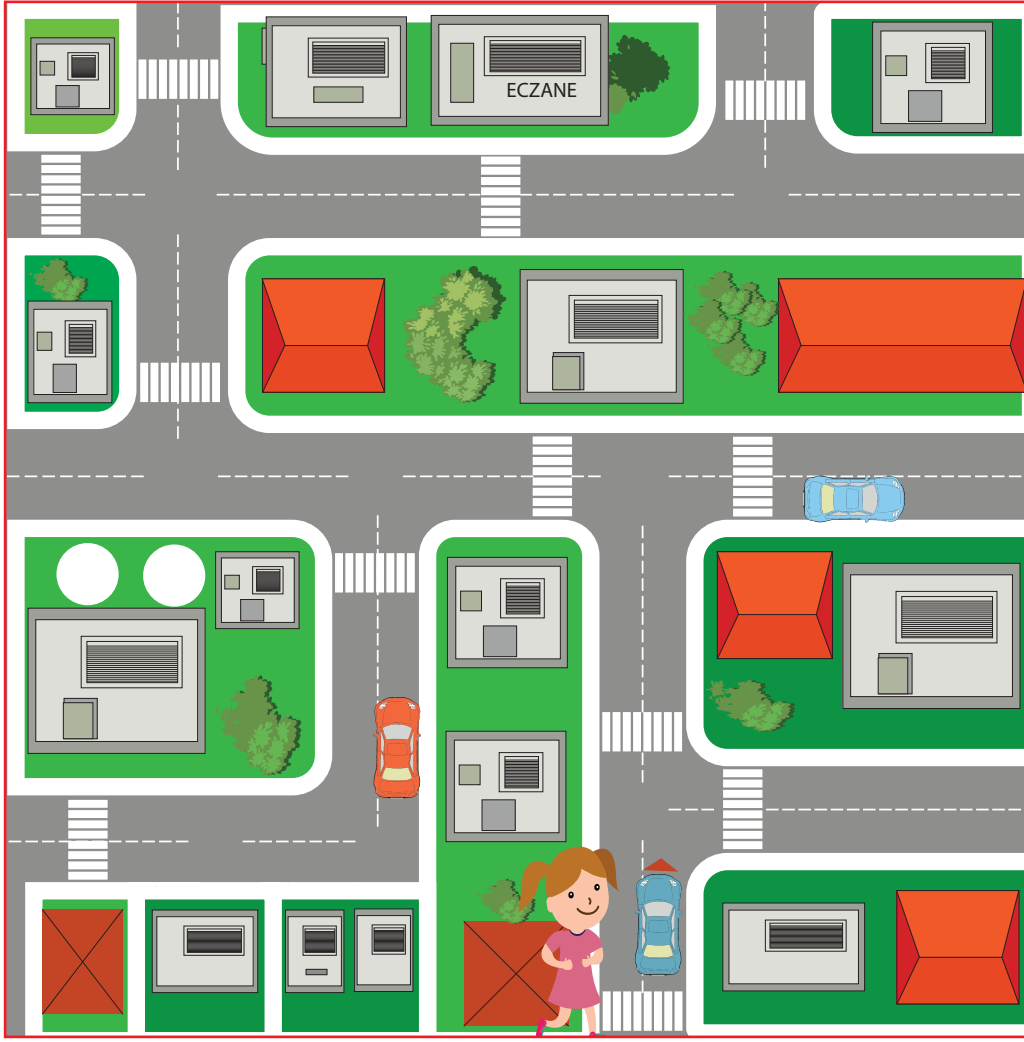
26. Aşağıdaki haritada ülkemizde bir gün içinde yaşanan hava olayları verilmiştir.

Haritadan ülkemizle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Aynı gün içinde farklı hava olayları yaşanmıştır.
- B) Havanın güneşli olduğu yerler daha fazladır.
- C) Yaz mevsimindeki hava olayları verilmiştir.
- D) Ülkenin batısında hava daha soğuktur.

27. Aşağıda Ayşe'nin oturduğu mahallenin krokisi verilmiştir.

Ayşe, kardeşinin ilaçlarını almak için yolları kullanarak eczaneye gitmiştir.

Buna göre evinden eczaneye giden Ayşe, hangi yöne doğru hareket etmemiştir?

- A) Doğu
- B) Batı
- C) Kuzey
- D) Güney

28. Aşağıdakilerden hangisi doğal unsurlara örnek verilir?

- A) Toprağın işlenerek tarım faaliyetleri yapılması
- B) Ulaşım ve taşımacılık için yollar, tüneller açılması
- C) İklimle ilgili olarak çığ, sel, heyelan gibi doğal afetlerin meydana gelmesi
- D) Her türlü araç, gereç ve eşyayı yapabilmek için doğadaki ham maddelerden yararlanılması

29. Ebru ve Gürkan farklı şehirlerde yaşamaktadır. Ebru'nun yaşadığı şehirde güneş batmış, Gürkan'ın yaşadığı şehirde ise batmak üzeredir.

Buna göre Ebru'nun yaşadığı şehir, Gürkan'ın yaşadığı şehrin hangi yönündedir?

- A) Kuzey
- B) Batı
- C) Güney
- D) Doğu

30. Ece ailesiyle birlikte Antalya'ya taşınmıştır. Ailesi Ece'yi oturdukları mahalledeki Atatürk İlkokulu'na kaydettirmek istemektedir ancak okulun yerini bilmemektedirler.

Buna göre Ece ve ailesi aşağıdakilerden hangisini kullanırsa okula kolayca ulaşabilir?

- A) Pusula
- B) Kutup Yıldızı
- C) Güneş'in konumu
- D) GPS (Küresel Yer Belirleme Sistemi)

31. **Aşağıdakilerden hangisi doğada yönümüzü bulmada yararlanabileceğimiz beşerî unsurlardandır?**

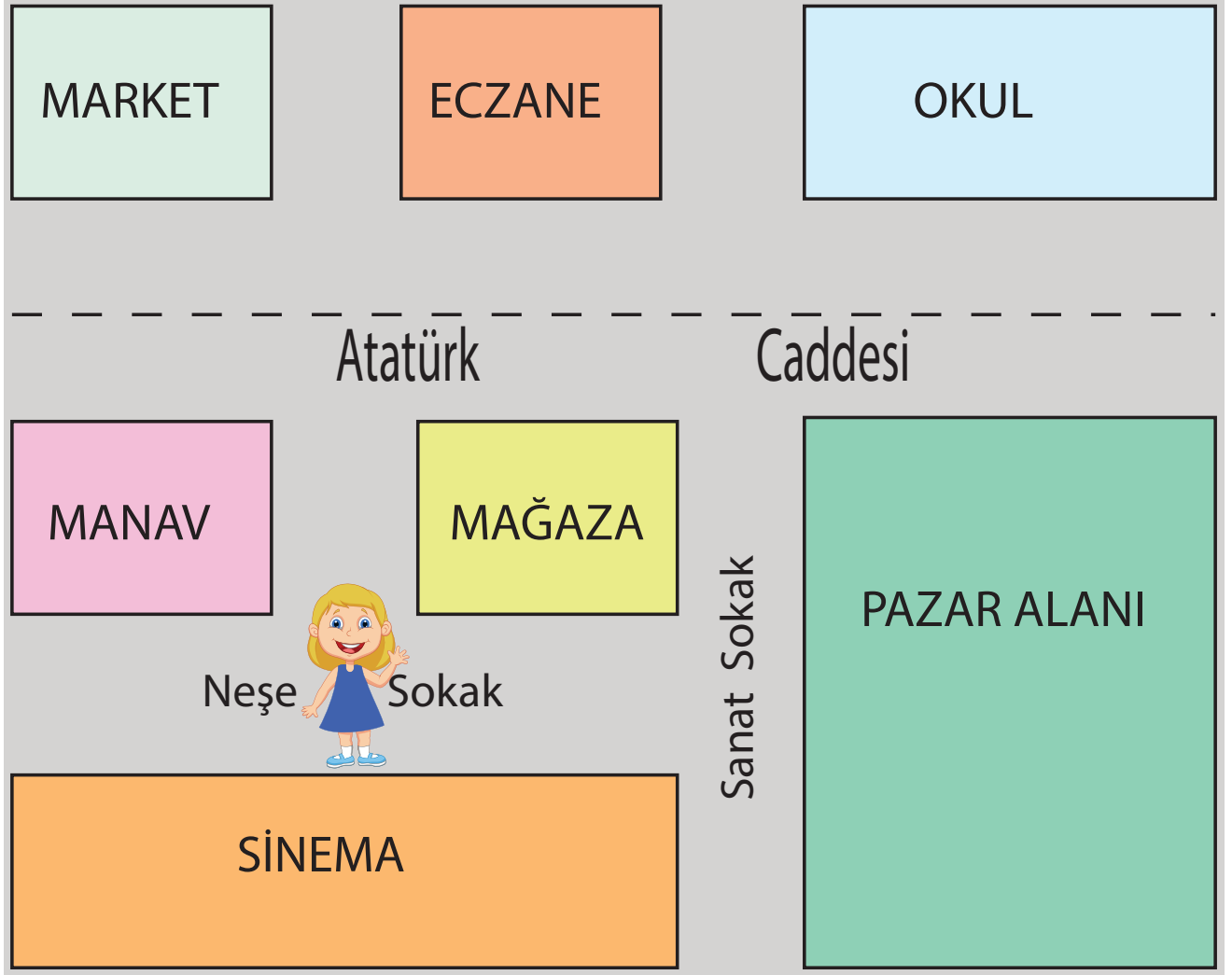
- A) Pusula
- B) Yosunlar
- C) Kutup Yıldızı
- D) Karınca yuvaları

32. Reyhan ailesi ile akşam yürüyüşe çıktı. Gökyüzündeki Kutup Yıldızı'nı fark eden Reyhan evlerinin hangi yönde olduğunu bulmak istedi. Yüzünü Kutup Yıldızı'na döndüğünde kendi evlerinin sağ kolunun gösterdiği yönde olduğunu belirledi.

Yukarıda verilen bilgilere göre Reyhan'ın evi hangi yöndedir?

- A) Doğu
- B) Batı
- C) Kuzey
- D) Güney

33. Aşağıda verilen krokiyi inceleyiniz.

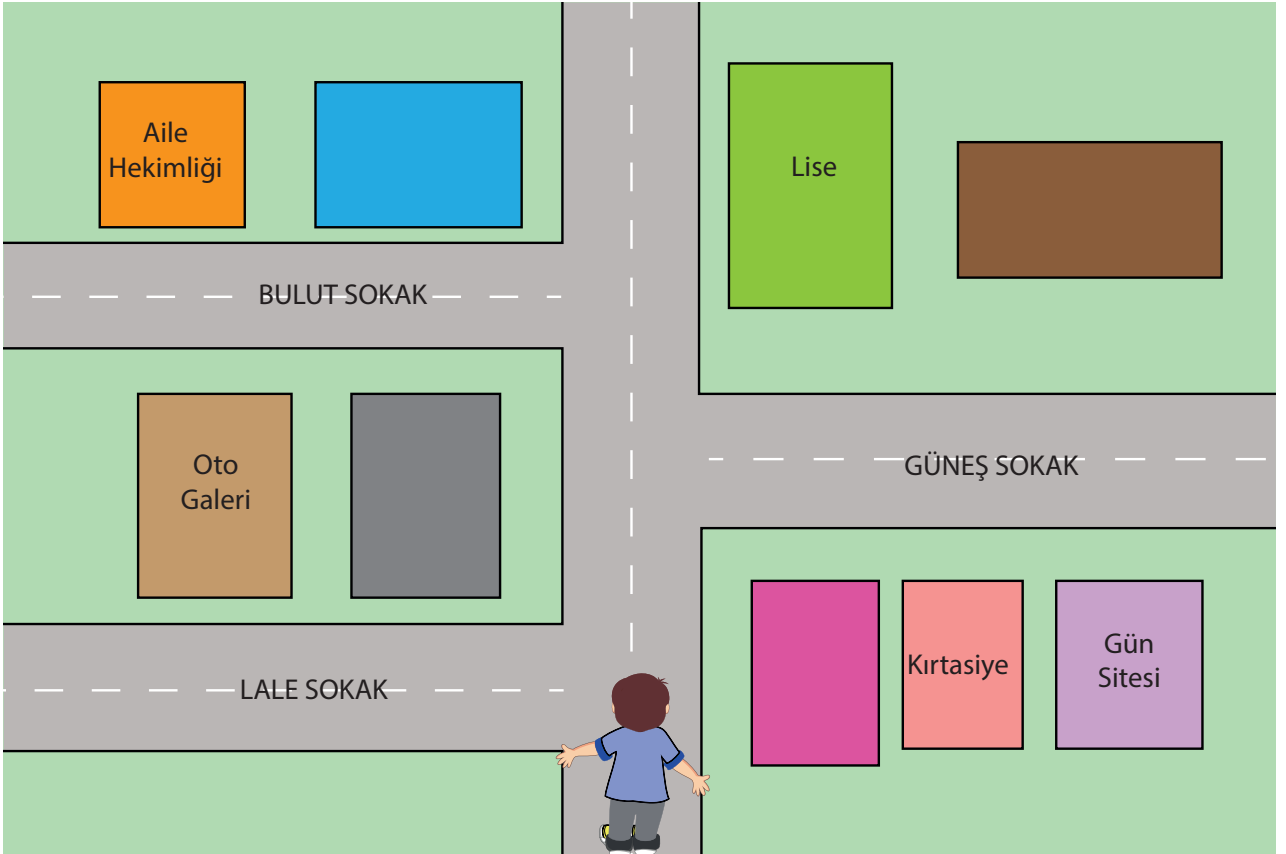
Zehra sinemanın güneyinde olduğuna göre,

- I. Eczane okulun doğusundadır.
- II. Okulun güneyinde pazar alanı vardır.
- III. Mağaza manavın batısındadır.
- IV. Sinemanın güneyinde market vardır.

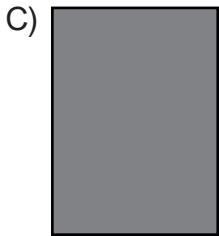
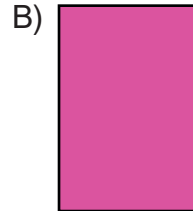
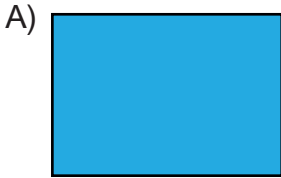
ifadelerinden hangileri doğru olur?

- A) I ve IV
- B) II ve III
- C) I, III ve IV
- D) I, II ve IV

34. Yüzü kuzeye bakan Ertuğrul, mahallesinin krokisini çizmeye başlıyor. Yanına gelen öğretmeni acil toplanma alanının neresi olduğunu sorduğunda çalışmasının henüz bitmediğini, lisenin doğusuna acil toplanma alanı yerleştireceğini söylüyor.

Buna göre Ertuğrul, acil toplanma alanını krokide renklerle gösterdiği alanlardan hangisine yerleştirmelidir?

35. Bir yerin kuş bakışı görüntüsünün kabataslak çizimine denir.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) harita
- B) plan
- C) kroki
- D) ölçek

36. I. Van Gölü

II. Ağrı Dağı

III. Sultan Ahmet Cami

IV. Marmara Denizi

Yukarıdaki unsurlarla ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) III numaralı unsur doğal unsurdur.
- B) IV numaralı unsur beşerî unsurdur.
- C) I ve IV numaralı unsurların oluşumunda insan etkisi vardır.
- D) I, II ve IV numaralı unsurlar insan etkisi olmadan oluşmuştur.

37.

Meteoroloji Genel Müdürlüğünde çalışan uzmanlar, çeşitli aletlerle havanın sıcaklık, nem ve basınç değerlerini ölçerler ve elde ettikleri verileri tahminlerinde kullanırlar.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Meteoroloji Genel Müdürlüğünün görevlerinden biri olamaz?

- A) Hava olaylarının oluşumunu ve değişimini incelemek
- B) Hava araçlarının, havadaki trafiğini düzenlemek
- C) Hava olayları nedeniyle oluşabilecek olumsuzluklara karşı halkı uyarmak
- D) Hava tahminleri yaparak tarımsal faaliyetlerde bulunanlara yardımcı olmak

38. Aşağıda Ilgaz türküünün ilk kıtası verilmiştir.

Ilgaz Türküsü

İlgaz Anadolu'nun
Sen yüce bir dağsın
Baharda yeryüzünde
O cennetin bağısın

Yukarıdaki türküye konu olan Ilgaz, fiziki haritada aşağıdaki renklerden hangisi ile gösterilir?

- A) Mavi
B) Sarı
C) Yeşil
D) Kahverengi

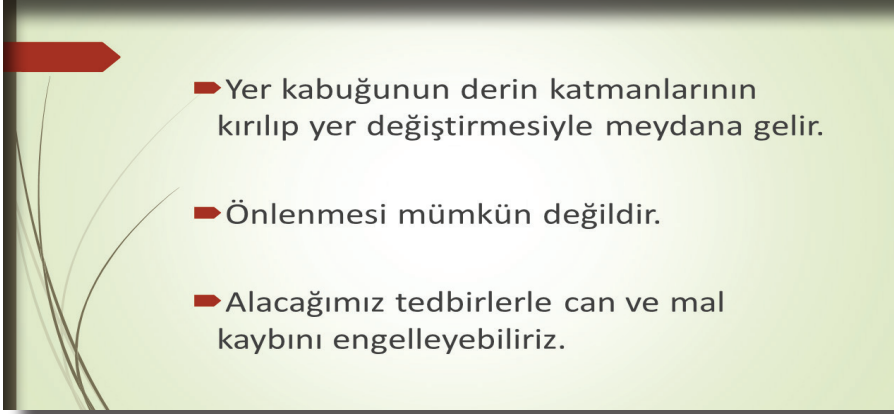
39.

Eskişehir aşağıdakilerden hangisi ile sınır komşusudur?

- A) Sakarya
B) Konya
C) Uşak
D) Düzce

40. Aşağıda Fatih'in hazırladığı sunumdan bir bölüm verilmiştir.

Buna göre Fatih'in hazırladığı sunumun konusu aşağıdakilerden hangisiyle ilgilidir?

- A) Deprem
- B) Heyelan
- C) Çığ
- D) Sel

41. Aşağıda 4 bölgemizin bir günlük hava durumu verilmiştir.

Bölgelerimizdeki hava durumu ile yapılan aşağıdaki yorumlardan hangisi yanlıştır?

- A) Akdeniz Bölgesi'nde yıldırım düşmesine karşı dikkatli olunmalıdır.
- B) Doğu Anadolu Bölgesi'nde buzlanmaya karşı dikkatli olunmalıdır.
- C) Karadeniz Bölgesi'nde sel ve su taşkınlarına karşı dikkatli olunmalıdır.
- D) Marmara Bölgesi'nde çatı uçması ve ağaç devrilmesine karşı dikkatli olunmalıdır.

42. Aşağıda Türkiye siyasi ve Türkiye fiziki haritaları verilmiştir.

İki harita karşılaştırıldığında;

- I. Siyasi haritalarda il isimleri belli iken fiziki haritalarda il isimleri yazılmaz.
- II. Fiziki haritalarda dağ ve ova isimleri belirtilirken siyasi haritalarda bu isimlere yer verilmez.
- III. Fiziki haritalarda, siyasi haritalardan farklı olarak ormanlık alanları belirtmek için yeşil renk kullanılır.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız II
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) I, II ve III

43. Ali, okulda sosyal bilgiler dersinde iken deprem olduğunu hissetmiştir. Bir anda ani bir sarsıntı olmuş ve gittikçe hızlanmaya başlamıştır.

Bu durumda Ali;

- I. Acilen sınıfı terk etmelidir.
- II. Sakinleşip derin nefes almalıdır.
- III. Başını iki elinin arasına alarak sırasının altına çömelmelidir.
- IV. Deprem sırasında yüksek sesle bağırıp kaygılanmalıdır.

maddelerinden hangilerini yaparsa bilinçli davranmış olur?

- A) I ve IV
- B) II ve III
- C) I, III ve IV
- D) II, III ve IV

44. Krokiler bir yeri basit ve anlaşılır şekilde tarif etmeye yarayan kuş bakışı çizimlerdir. Krokilerde gerçek uzunlukların ne kadar küçültüldüğü belli değildir. Krokisi çizilecek yerdeki cisimler, ölçüm yapılmadan göz kararı ile çizilir. Bu nedenle krokiye ölçek konulmaz.

Verilen bilgilere göre krokilerle ilgili;

- I. Yer tarifini kolaylaştırır.
- II. Adres bulmaya yardımcı olur.
- III. Belirli bir orana göre küçültülür.

ifadelerinden hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III

45.

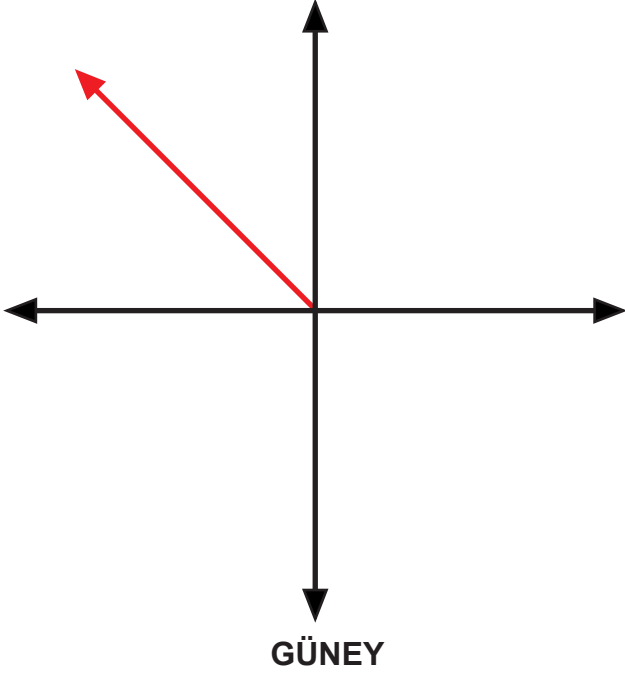

Selim ve ailesi Hatay'dan Kars'a akrabalarını ziyarete gidecektir.

Buna göre Selim, Hatay'dan Kars'a gidecekleri yönü kuş uçuşu olarak hangi yönde göstermelidir?

- A) Doğu
- B) Kuzey
- C) Güneydoğu
- D) Kuzeydoğu

46.

Yukarıdaki şekilde kırmızı renk ile gösterilen ok, hangi yönü göstermektedir?

- A) Kuzeydoğu
- B) Güneydoğu
- C) Kuzeybatı
- D) Güneybatı

47.

Elif, evlerinin yakınındaki parkta gövdesinin bir tarafı yosunlarla kaplı bir ağaç gördü. Elif, ağacın yosunlu tarafını arkasına alarak kollarını iki yana açtı. Bu durumda hastane sağ tarafına, okulu ise sol tarafına düştü.

Yukarıdaki açıklamaya göre hastane ve okul sırasıyla Elif'in hangi yönündedir?

- A) Doğu-Kuzey
- B) Batı-Doğu
- C) Batı-Güney
- D) Doğu-Batı

48. Aşağıdakilerden hangisi krokinin özelliklerinden değildir?

- A) İstenirse yön belirtilir.
- B) Basit ve anlaşılır şekilde çizilir.
- C) Önemli noktaların isimleri yazılır.
- D) Gerçek uzunluğun ne kadar küçültüldüğü yazılır.

49.

“İnsanların günlük hayatlarında yakından takip ettikleri konulardan biri de hava durumudur. Çünkü hava olaylarını önceden bilmenin önemli faydaları vardır.”

Buna göre aşağıdakilerden hangisi, hava olaylarını önceden bilmemizin faydalarından biri değildir?

- A) Havanın rüzgârlı olacağını bilen bir balıkçı denize açılmayı erteler.
- B) Kar yağacağını bilen bir sürücü, aracında zincir bulundurur.
- C) Don olaylarının yaşanacağını duyan bir çiftçi, serasının ısınıp arttırır.
- D) Buzlanma olacağını öğrenen bir kişi, tren yerine kendi aracıyla seyahat eder.

50. Zemininde kaya veya kaygan kil tabakası bulunan toprak parçası yağmur sularını içine çekerek ağırlaşır. Daha sonra da kayganlaşmanın ve eğimin etkisiyle bulunduğu yerde tutunamayıp aşağıya doğru kayar.

Metinde oluşumu tarif edilen doğal afet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çığ
- B) Erozyon
- C) Heyelan
- D) Sel

51.

Doğu Anadolu Bölgesi'nde, yüksek dağların zirvelerindeki erimemiş karların üzerine yeni karlar yağmaktadır. Bununla birlikte bölgede eğim çok fazla, ormanlık alan ise çok az bulunmaktadır.

Bu durum, bu bölgede yaşayanların doğal afetlerden hangisine karşı hazırlıklı olmasını zorunlu hale getirir?

- A) Sel
- B) Çığ
- C) Hortum
- D) Deprem

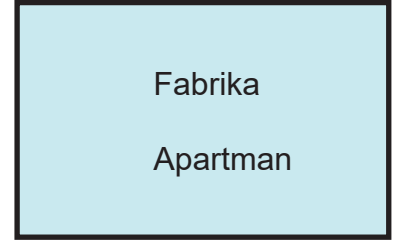
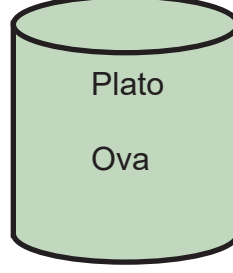
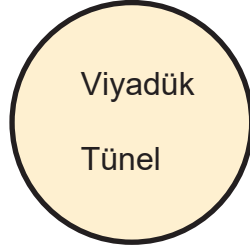
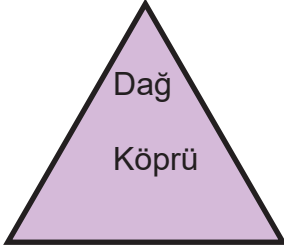
52.

Aşağıdakilerden hangisi deprem çantasında yer almaz?

- A) El feneri
- B) Pilli radyo
- C) Kuru gıdalar
- D) Taze meyveler

53. Çevremizde doğal unsurların yanı sıra beşerî unsurlar da yer almaktadır.

Yukarıdaki geometrik şekillerden hangilerinin içerisinde sadece beşerî unsurlar yer almaktadır?

- A) Daire-Silindir
- B) Üçgen-Silindir
- C) Daire-Dikdörtgen
- D) Üçgen-Dikdörtgen

54. Aşağıda isimleri verilen bazı yer şekillerinin Türkiye fiziki haritasında hangi renkle gösterildiği verilmiştir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisinin fiziki haritadaki rengi doğru gösterilmiştir?

- A) Ağrı Dağı
- B) Van Gölü
- C) Kızılırmak Nehri
- D) Çarşamba Ovası

55.

Yaşadığım bölgenin zeminini kaygan kil tabakası bulunan toprak oluşturmaktadır. Çok sık yağın yağmurla beraber eğimin de etkisiyle toprak bulunduğı yerde tutunamayarak aşağıya doğru kayar.

Buna göre Ayşe'nin hangi şehirde yaşadığı söylenebilir?

- A) Trabzon
- B) Konya
- C) Şanlıurfa
- D) Kırklareli

56. Deprem çantasında aşağıdakilerden hangisinin bulunmasına gerek yoktur?

- A) Döğük
- B) Kalem
- C) Yedek pil
- D) Cep telefonu

57. Tabloda doğal afetler ve bu doğal afetler karşısında alınabilecek önlemler verilmiştir.

Doğal Afetler	Alınabilecek Önlemler
Çığ	Çığ oluşabilecek yerlerden geçerken gürültü yapmaktan kaçınılmalıdır.
Sel	Akarsu yataklarına setler ve barajlar kurulmasından kaçınılmalıdır.
Deprem	Depremi etkisini azaltmak için eğimli araziler ağaçlandırılmalıdır.
Heyelan	Kayma tehlikesi olan yerlere evler yapılmalıdır.

Yukarıdaki doğal afetlerden hangisine karşı alınabilecek önlem doğru verilmiştir?

- A) Çığ
- B) Sel
- C) Deprem
- D) Heyelan

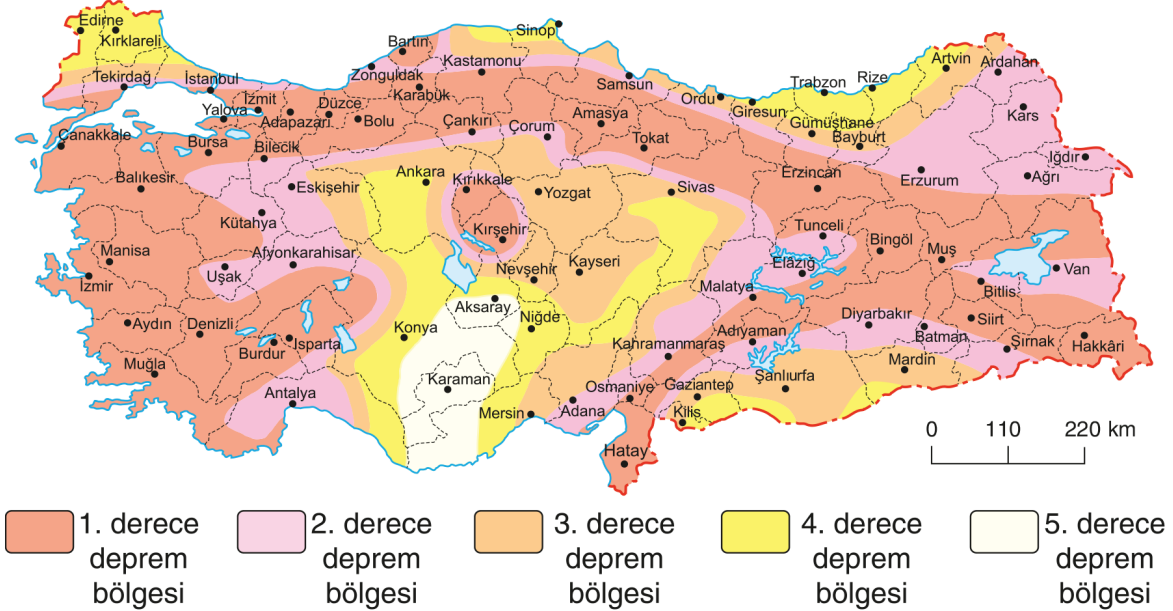
58. Hava olaylarını önceden bilmenin önemli faydaları vardır. Örneğin kar yağacağını öğrenen bir sürücü, yola çıkmaktan vazgeçer veya otomobilinde zincir bulundurarak gerekli önlemleri alır. Hava durumu haberlerinde don olayının yaşanacağını duyan bir çiftçi de ona göre tedbirler alır. Aynı şekilde havanın rüzgârlı, denizin dalgalı olacağını bilen bir balıkçı denize açılmayı erteleyerek önlemini alır.

Bu metne göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılır?

- A) Doğadaki değişimin yaşamımızı etkilemediği vurgulanmıştır.
- B) Dünyadaki farklı iklimlerin etkili olduğu yerler belirtilmiştir.
- C) İnsanların meteorolojiden habersiz oldukları dile getirilmiştir.
- D) Hava olaylarını bilmenin yaşamımıza etkileri vurgulanmıştır.

59.

Türkiye Deprem Bölgeleri Haritası

Türkiye deprem bölgeleri haritasına göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Kars 5. derece deprem kuşağındadır.
- B) Deprem riskinin en fazla olduğu yer Karaman'dır.
- C) Manisa 3. derece deprem kuşağındadır.
- D) Ülkemizin neredeyse yarısı 1. derece deprem bölgesinde bulunur.

60. Aşağıdaki Türkiye haritasında farklı bölgelerde yer alan bazı iller verilmiştir.

Haritadaki illerden hangisi diğer illere göre daha güneyde yer almaktadır?

- A) Uşak
- B) Konya
- C) Sivas
- D) Trabzon

61.

Damla

Yaşadığım şehir olan Rize'de her mevsim sel tehlikesiyle karşı karşıya kalınır.

Hasan

Yaşadığım şehir olan Trabzon'da en fazla meydana gelen doğal afet heyelandır.

Hande

Yaşadığım şehir olan Antalya'nın denize kıyısı olan ilçelerinde en fazla görülen hava olayı fırtınadır.

Onur

Yaşadığım şehir olan İstanbul'da çığ düşmesi çok sık yaşanır.

Yukarıdaki öğrencilerden hangisi yaşadığı şehirde görülen doğal afet türünü yanlış vermiştir?

- A) Damla
- B) Hasan
- C) Hande
- D) Onur

62. Doğal afetler ile ilgili verilen ifadelerden doğru olanların başında bulunan daireyi maviye, yanlış olanların başında bulunan daireyi kırmızıya boyayınız.

1. ☐ Karadeniz Bölgesi'nde yağıştan dolayı heyelan görülmektedir.
2. ☐ Toprak kaymasını önlemek ve bunun zararlarından korunmak için yollar asfalt ile kaplanmalıdır.
3. ☐ Kar yağışının çok olduğu dağlık ve eğimli bölgelerde başlıca görülen doğal afet çığdır.
4. ☐ Havaların ısınmasıyla birlikte erimeye başlayan kar, sel baskınlarında artışa sebep olur.
5. ☐ Yeryüzünde veya gökyüzünde meydana gelen doğa olaylarından bazıları canlılar için zararlıdır.
6. ☐ Fırtınanın etkisiyle ağaçlar, trafik ışıkları ve elektrik direkleri devrilir, anten sistemleri zarar görür.
7. ☐ Ülkemizin tamamına yakını 1. derece deprem bölgesinde bulunur.
8. ☐ Ülkemizde en fazla can ve mal kayıplarına neden olan doğal afet, hortumdur.

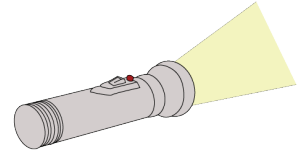
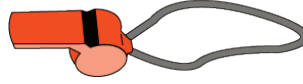
63. Aşağıdaki görsellerin hangi doğal afetle ilgili olduğunu altlarındaki boşluklara yazınız.

64.

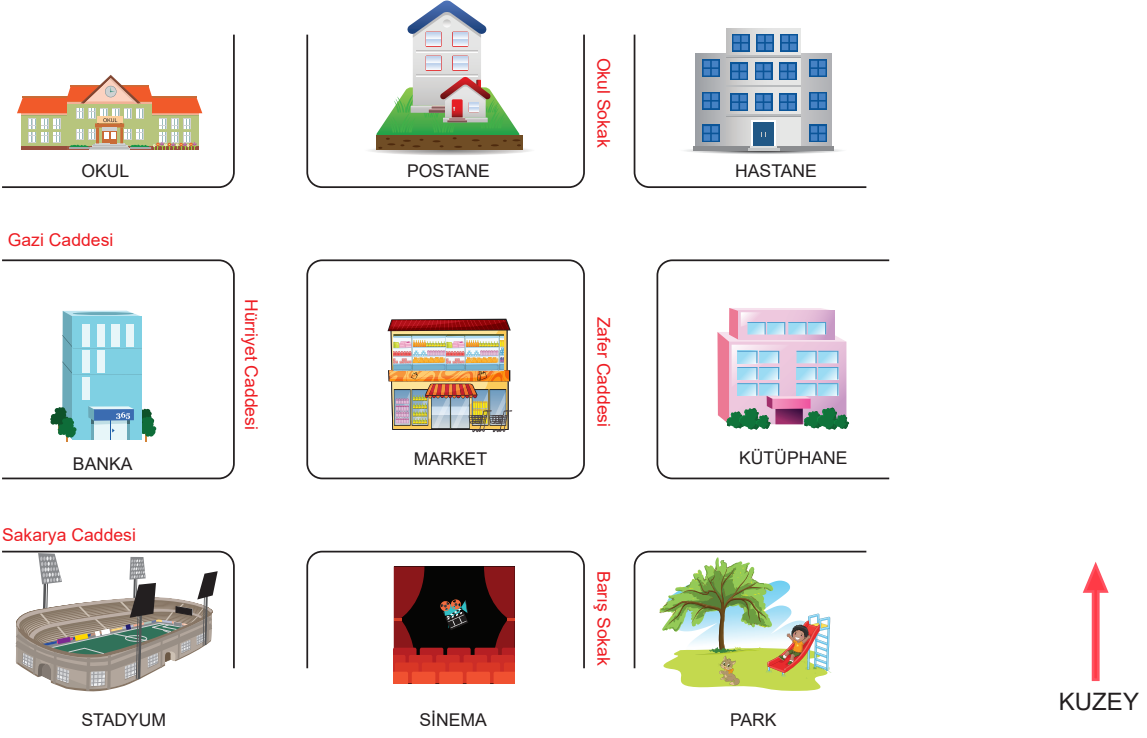

Deprem çantasında olması
gerekten ürünlerin görsellerini “ ” işareti ile
işaretleyiniz.

65. Harita renkleri ve haritalarda kullanılan renk basamakları ile ilgili verilen aşağıdaki bilgiler doğru ise başında bulunan yay ayraç içine “D”, yanlış ise “Y” yazınız.

1. () Fiziki haritalarda renkler yükseltileri gösterir.
2. () Fiziki haritalarda yeşil renkle gösterilen yerler dağılıktır.
3. () Türkiye fiziki haritasının doğusunda kahverengi çokça kullanılmıştır.
4. () Haritalarda denizler, göller ve akarsular turuncu renkle gösterir.
5. () Türkiye fiziki haritasında en çok kullanılan renk yeşildir.
6. () Kalıcı karlar fiziki haritalarda beyaz renklerle gösterilir.
7. () Siyasi haritalarda kıtaların ve ülkelerin sınırları gösterilir.

Krokiden yararlanarak aşağıdaki cümleleri tamamlayınız.

1. Postanenin doğusunda vardır.
2. Sinemanın batısında vardır.
3. Kütüphanenin kuzeyinde vardır.
4. Okulun güneyinde ve vardır.
5. Sinemanın kuzeyinde ve vardır.
6. Marketin kuzeydoğusunda vardır.
7. Marketin kuzeybatısında vardır.
8. Marketin güneydoğusunda vardır.
9. Marketin güneybatısında vardır.

67. Aşağıda verilen görsellerin hangi unsura ait olduklarını altlarındaki boşluklara yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

Doğal unsur mu?
Beşerî unsur mu?

.....

.....

.....

.....

.....

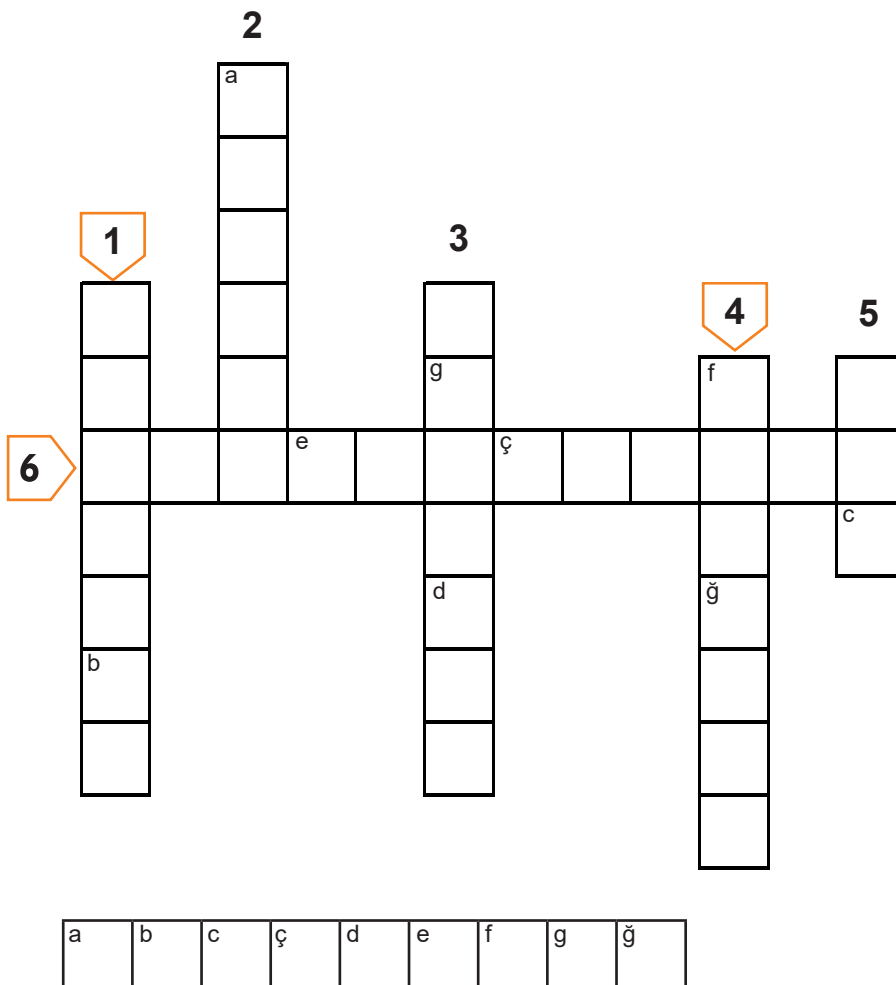
68. Aşağıda doğal afet görselleri ve bu afetlerin açıklaması verilmiştir. Verilen açıklamaların hangi doğal afete ait olduğunu bulup eşleştiriniz.

1. Aşırı yağışların neden olduğu su baskınıdır.
2. Yer kabuğunun derin katmanlarının yer değiştirmesi sonucu aniden ortaya çıkan sarsıntılara denir.
3. Büyük bir hızla kendi etrafında dönen hava hareketiyle oluşan, yıkıcı gücü çok fazla olan doğal afettir.
4. Eğimli dağ yamaçlarında biriken karın kütleler hâlinde koparak aşağı düşmesidir.
5. Yağmur suları ile doymun hâle gelen toprak parçasının kayarak yer değiştirmesidir.
6. Farklı sıcaklıktaki hava kütlelerinin çarpışmasıyla oluşan, saatteki hızı 100-110 km'yi bulan şiddetli rüzgârlardır.

69. Aşağıda verilen ifadelerin karşılığını bulmacada uygun yerlere yazınız.

1. Ağaçsız bölgelerde toprağın verimli kısmının rüzgâr ya da sularla başka yerlere taşınmasıdır.
2. Yer katmanlarının kırılması ve yer değiştirmesi sırasında meydana gelen sarsıntıdır.
3. Yamaçlarda bulunan toprağın, yağmur ve kar sularının etkisiyle kaymasıdır.
4. Saatteki hızı 100 ile 110 km arasında olan çok şiddetli esen rüzgârlardır.
5. Dik yamaçlardaki kar kütlelerinin koparak yuvarlanmasıdır.
6. Yıldırım düşmesi, yanardağ patlaması ve yüksek sıcaklık gibi doğal sebeplerle ormanların kısmen veya tamamen yanmasıdır .

70. Aşağıda deprem öncesinde, deprem sırasında ve deprem sonrasında yapılması gerekenler karışık olarak verilmiştir.

1. Sıcak ve güvenli bir yerde beklemeliyiz.
2. Sağlam bir mobilya, sıra veya masa gibi eşyalar ile kendimizi korumalıyız.
3. Başımızı korumalıyız.
4. Binanın içinde kalmalı, kesinlikle merdiveni ve asansörü kullanmamalıyız.
5. Mutlaka deprem çantası hazırlamalıyız.
6. Bina içindeyse sakince beklemeliyiz.
7. Yetkililer izin vermediği sürece binalara girmemeliyiz.
8. Ağaçlardan ve elektrik hatlarından uzak durmalıyız.
9. Dolap, kitaplık vb. yüksek mobilyaları duvara sabitlemeliyiz.
10. Binamızın depreme dayanıklı olup olmadığını kontrol ettirmeliyiz.
11. Binaları sağlam zemine yapmalıyız.
12. Açık alanda durmalıyız.
13. Acil olmadıkça cep telefonu kullanmamalıyız.
14. Deprem sigortası yaptırmalıyız.
15. Sakin olup paniğe kapılmamalıyız.
16. Sağlam bir masa yanına çöelmeliyiz.
17. Devrilebilecek eşyaları duvara sabitlemeliyiz.
18. Sarsıntı geçene kadar beklemeliyiz.
19. Binayı hızlı bir şekilde terk etmeliyiz.

Verilen cümlelerin numaralarını aşağıdaki tabloda uygun başlığın altına yazınız.

Deprem Öncesinde	Deprem Sırasında	Deprem Sonrasında

71. Aşağıdaki unsurlardan doğal unsur olanları maviye, beşerî unsur olanları kırmızıya boyayınız.

ATATÜRK BARAJI	ÇİN SEDDİ	KAYA	VAN GÖLÜ	HASTANE
AĞAÇ	KIZ KULESİ	PERİ BACALARI	OVA	FABRİKA
MAĞARA	TÜNEL	TOPRAK	KÜTÜPHANE	KIZILIRMAK
SÜMELA MANASTIRI	TARİHİ ÇEŞME	PAMUKKALE TRAVERTENLERİ	OSMANGAZİ KÖPRÜSÜ	ÇOCUK PARKI

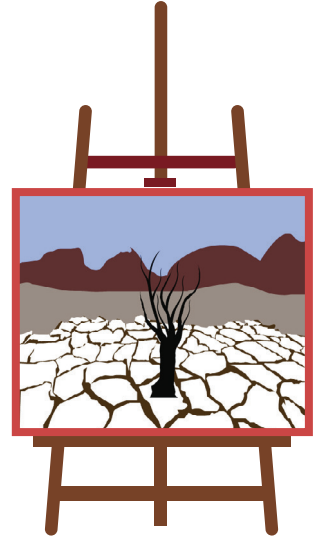
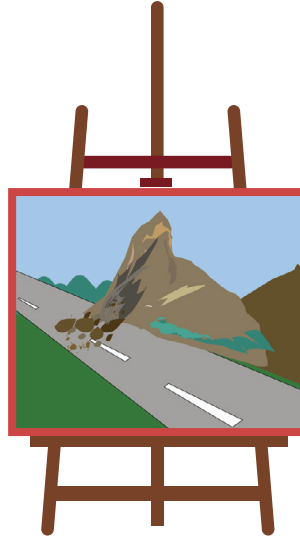
72. Aşağıda verilen ifadeler doğru ise başında bulunan yay ayraç içine “D”, yanlış ise “Y” yazınız.

- 1.() Karınca yuvalarının ağzı daima kuzeye bakar.
- 2.() Ülkemizin doğusunda Ege Denizi vardır.
- 3.() Kutup Yıldızı'nın diğer adı Demirkazık'tır.
- 4.() Bir yerin kuş bakışı görüntüsünün kabataslak çizilmesine kroki denir.
- 5.() Hava durumu ile ilgili bilgileri Türk Hava Kurumu verir.
- 6.() Deprem çantası, depremde bir gün önce hazırlanmalıdır.
- 7.() Toprak parçasının kayarak yer değiştirmesine çığ denir.
- 8.() Fiziki haritalar, yeryüzündeki kabartı ve çukurlukları göstermede kullanılır.
- 9.() Atmosferde meydana gelen hava olaylarının oluşumunu ve değişimini meteoroloji inceler.
- 10.() Van Gölü beşerî unsurdur.
- 11.() Deprem sırasında bize zarar vermemeleri için evlerimizdeki dolap, kitaplık gibi eşyaları duvara sabitlemeliyiz.
- 12.() Ağaçların ve taşların yosun tutmuş yüzeyleri kuzeyi gösterir.
- 13.() Pusulada renkli uç her zaman batıyı gösterir.

73. Aşağıda bazı doğal afetlerin tanımları verilmiştir.

1. Toprağın sel, akarsu ve rüzgâr ile aşınması sonucu ortaya çıkan doğa olayıdır.
2. Yer kabuğunun derinliklerinde meydana gelen sarsıntılarla oluşan doğa olayıdır.
3. Eğimin fazla olduğu dağ yamaçlarından kar kütlelerinin kopmasıyla oluşan doğa olayıdır.
4. Yamaçlardaki toprak zeminin parçalanması sonucu, toprağın aşağı doğru kaymasıyla oluşan doğa olayıdır.

Görsellerin altındaki kutucuklara uygun olan tanımın numarasını yazınız.

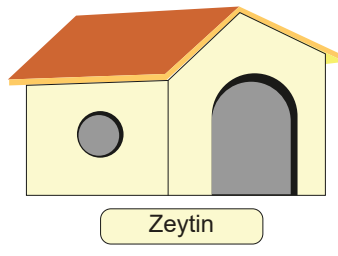
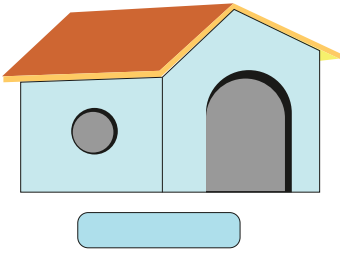
74. Aşağıdaki bilgileri kullanarak kedileri yuvalarına yerleştiriniz.

- Zeytin'in yuvasının doğusunda Tarçın'ın yuvası vardır.
- Tarçın'ın yuvasının güneyinde Pati'nin yuvası vardır .
- Pati'nin yuvasının batısında Lokum'un yuvası vardır.
- Zeytin'in yuvasının güney batısında Lila'nın yuvası vardır.
- Lila'nın yuvasının kuzeyinde İrmik'in yuvası vardır.

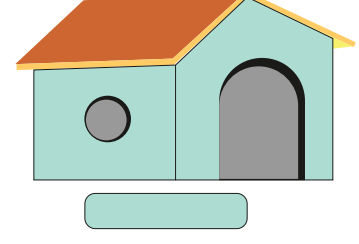
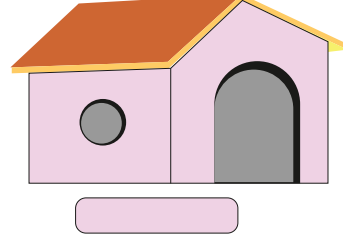
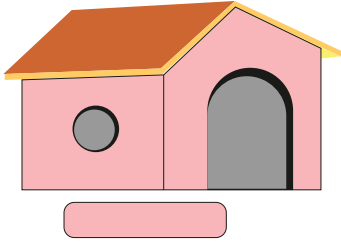
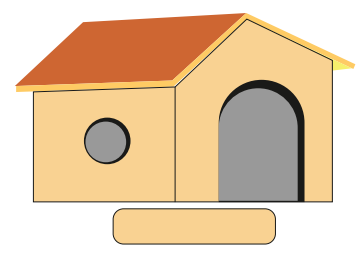

KUZEY

Bulduğunuz kedilerin isimlerini yuvaların altındaki kutucuklara yazınız.

Zeytin

Zeytin

Pati

Lokum

Tarçın

İrmik

Lila

75. Ülkemizde yer alan bazı doğal ve beşerî unsurlar aşağıda verilmiştir. Bu unsurların hangilerinin doğal, hangilerinin beşerî olduklarını görselin karşısına (X) işareti koyarak belirtiniz.

Ülkemizde Yer Alan
Bazı Doğal ve Beşerî
Unsurlar

Doğal Unsur	Beşerî Unsur
----------------	-----------------

Peri Bacaları

--	--

Harran Evleri

--	--

Abant Gölü

--	--

Manavgat Şelalesi

--	--

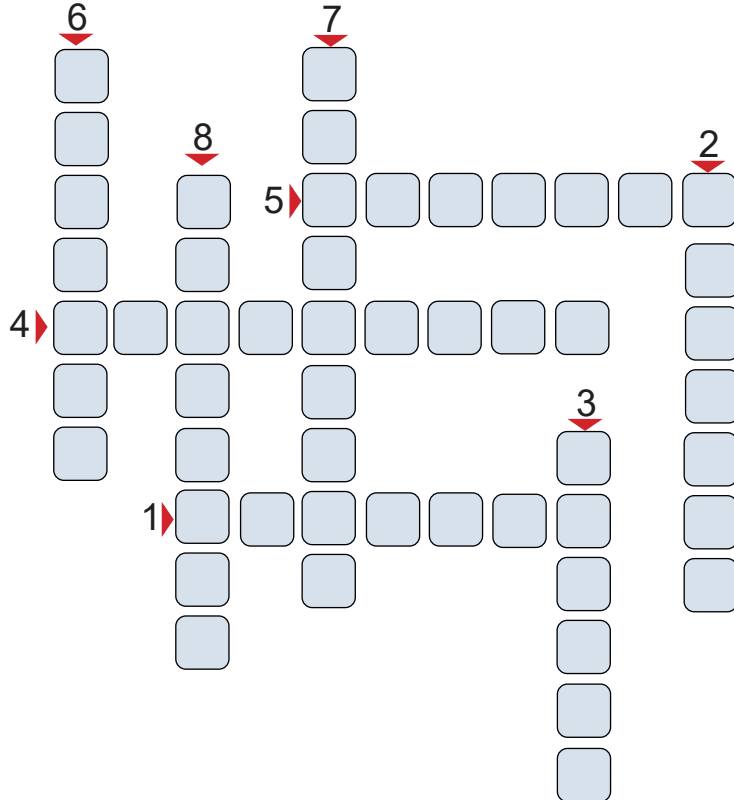
Kasımiye Medresesi

--	--

76. Aşağıdaki bulmacayı Türkiye haritasını kullanarak çözünüz.

1. Aydın'ın doğusundaki il
2. Niğde'nin kuzeybatısındaki il
3. Siirt'in kuzeyindeki il
4. Ankara'nın batısındaki il
5. Kahramanmaraş'ın kuzeydoğusundaki il
6. Sivas'ın güneybatısındaki il
7. Giresun'un güneydoğusundaki il
8. Kırklareli'nin güneyindeki il

77. Aşağıdaki resimde Mesut, sağ kolunu Güneş'in doğduğu yöne uzatıyor.

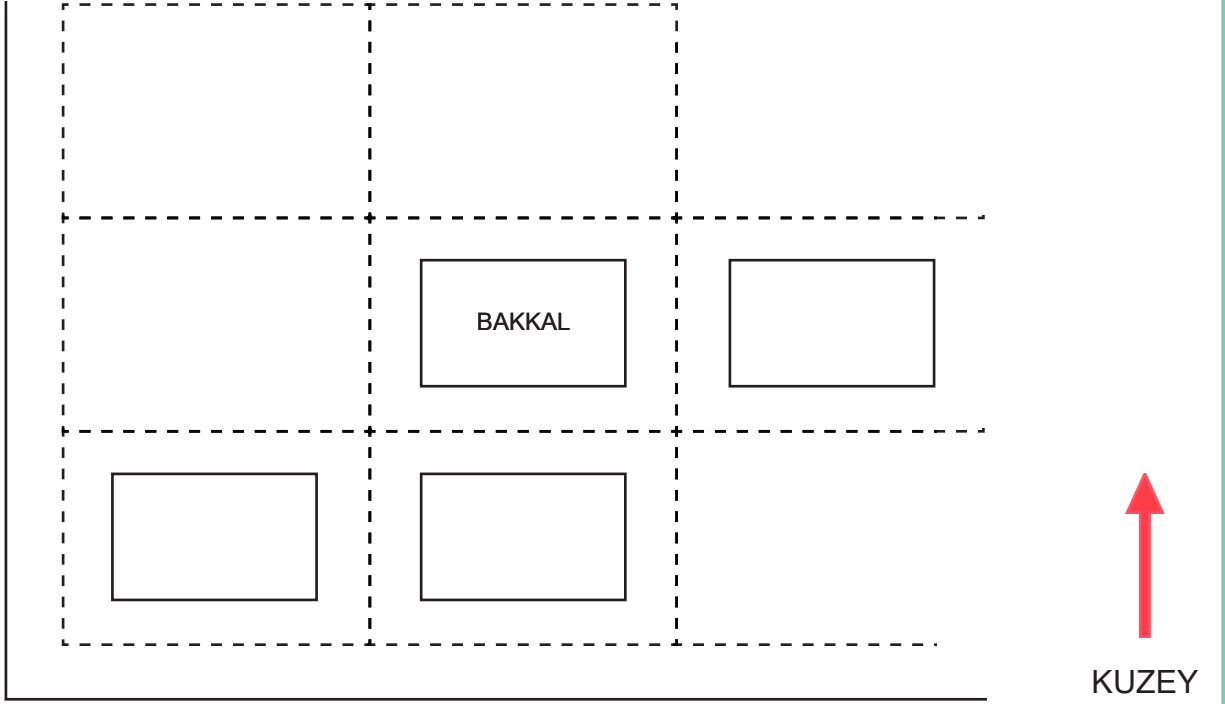
Noktalı yerlere uygun yön ifadelerini yazınız.

1. Mesut'un sağ kolu yönüdür.
2. Mesut'un sol kolu yönüdür.
3. Mesut'un yüzü... yönüdür.
4. Mesut'un sırtı yönüdür.

78.

- Pastane, bakkalın kuzeyindedir.
- Oyun parkı, bakkalın güneydoğusundadır.
- Öğretmenevi, pastanenin güneybatısındadır.
- Kasap, öğretmenevinin kuzeyindedir.
- Okul, oyun parkının batısındadır.
- Cami, bakkalın doğusundadır.
- Kırtasiye, bakkalın kuzeydoğusundadır.
- Manav, öğretmenevinin güneyindedir.

Verilen bilgileri kullanarak aşağıdaki kutucukları doldurunuz.

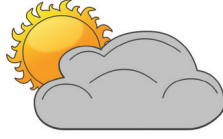
79. Aşağıda Elazığ iline ait 15 günlük hava durumu tahminleri verilmiştir.

- Yağmurlu gün sayısı 6, güneşli gün sayısı 3'tür.
- Güneşli gün sayısı parçalı bulutlu gün sayısına eşittir.
- Karlı gün sayısı rüzgârlı gün sayısından 1 fazladır.

Verilen bilgilerden faydalanarak Elazığ iline ait hava durumunu gösteren grafiği oluşturunuz.

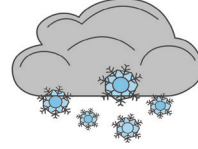
Güneşli

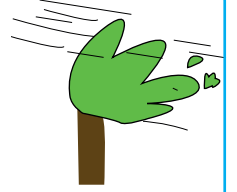
Bulutlu

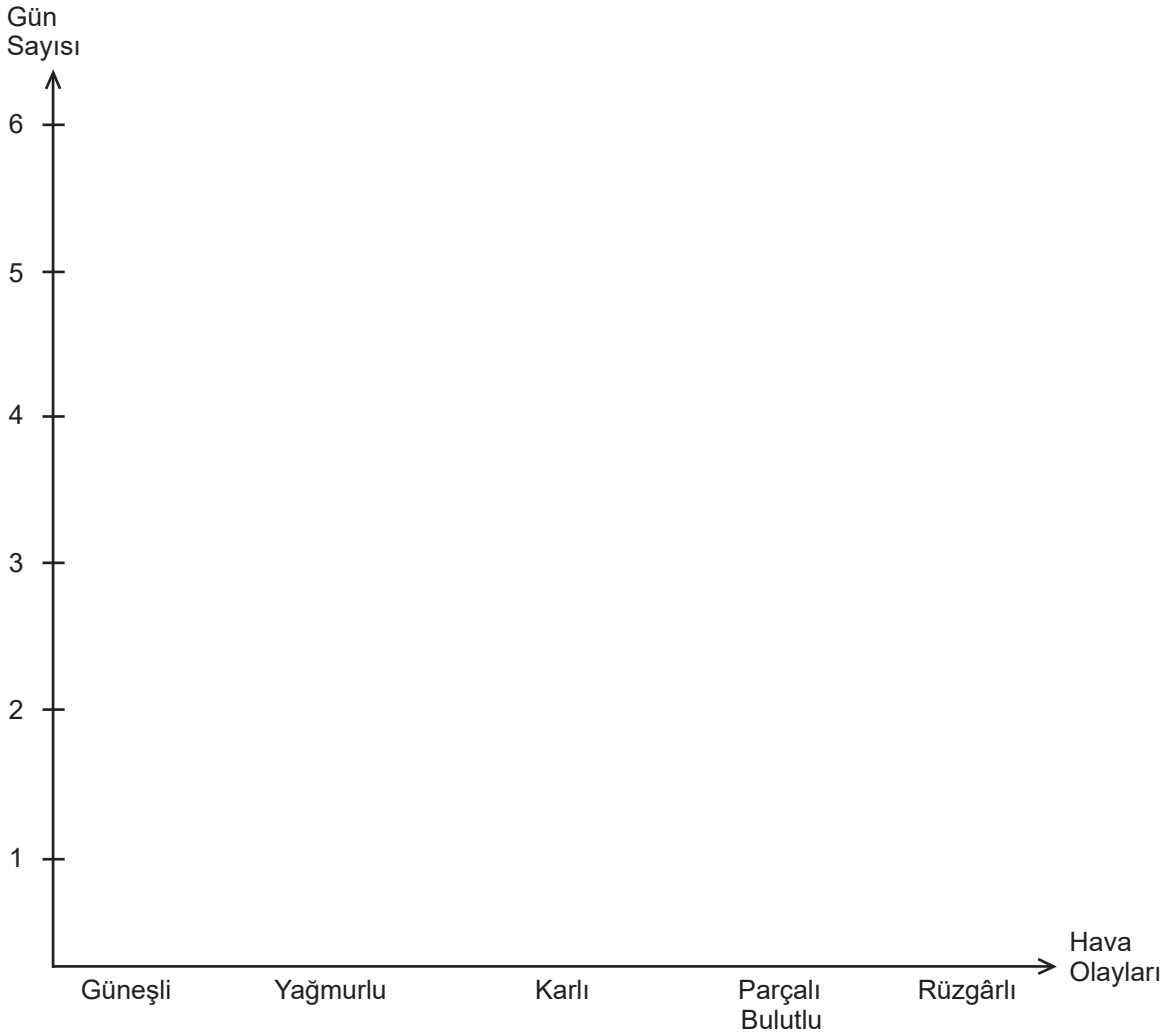
Yağmurlu

Karlı

Rüzgârlı

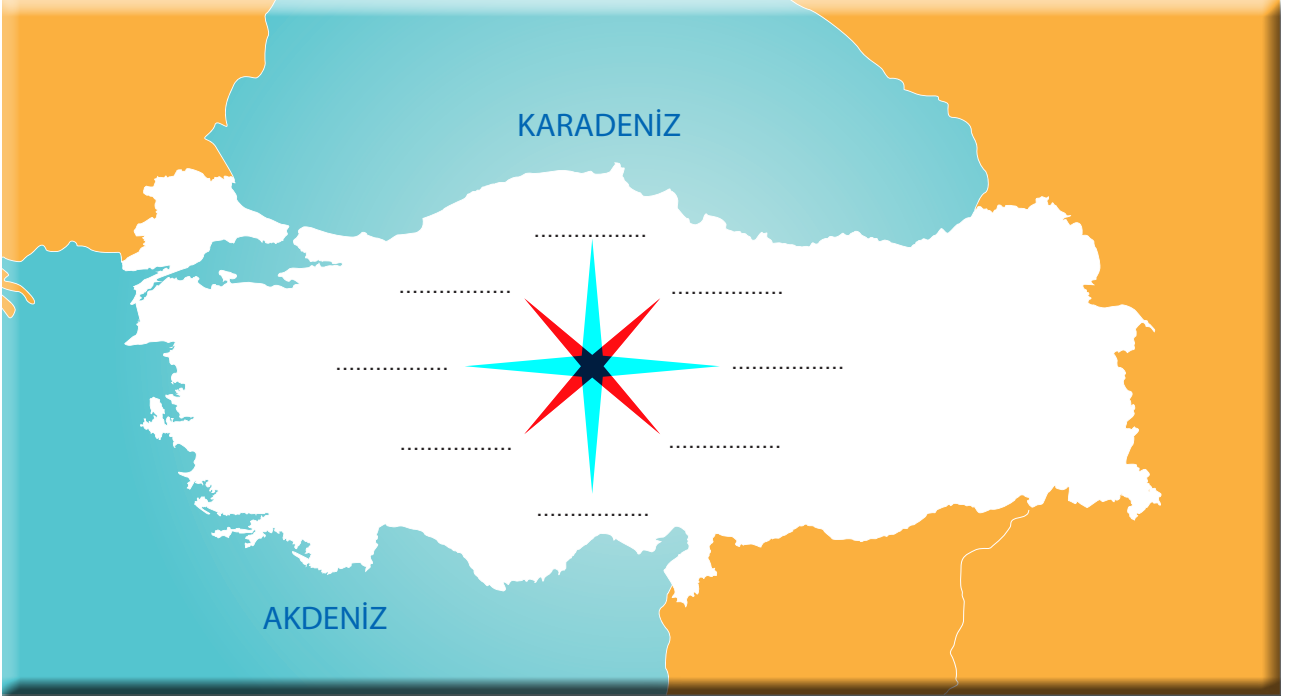
80.

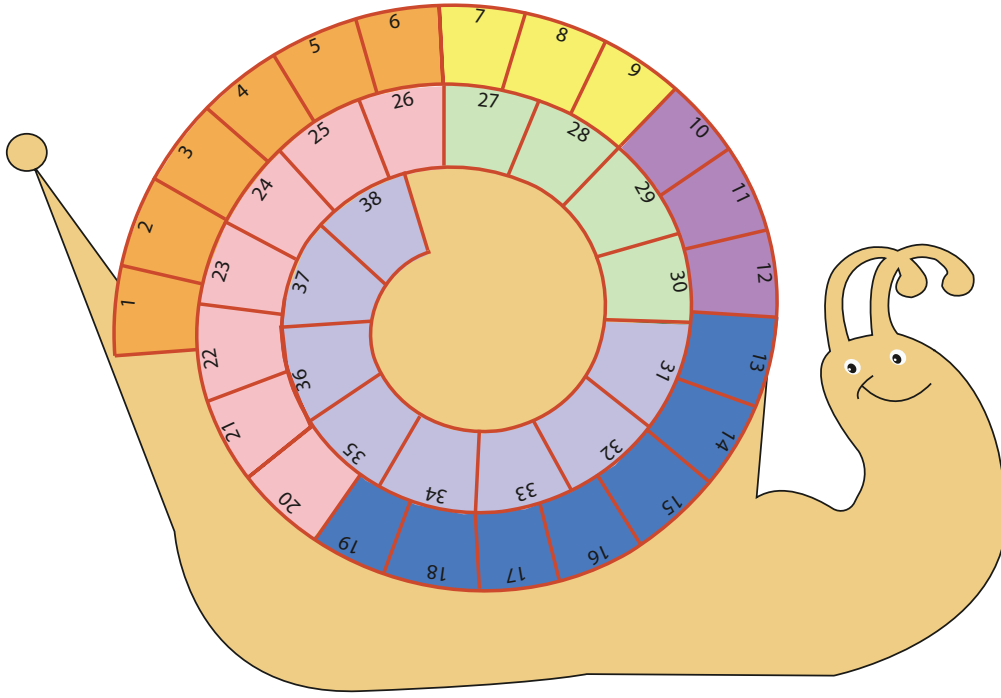
Deprem çantasında bulunması gereken eşyaları aşağıdaki boşluklara yazınız.

.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	

81. Türkiye haritası üzerinde gösterilen yönlerin isimlerini harita üzerindeki noktalı yerlere yazınız.

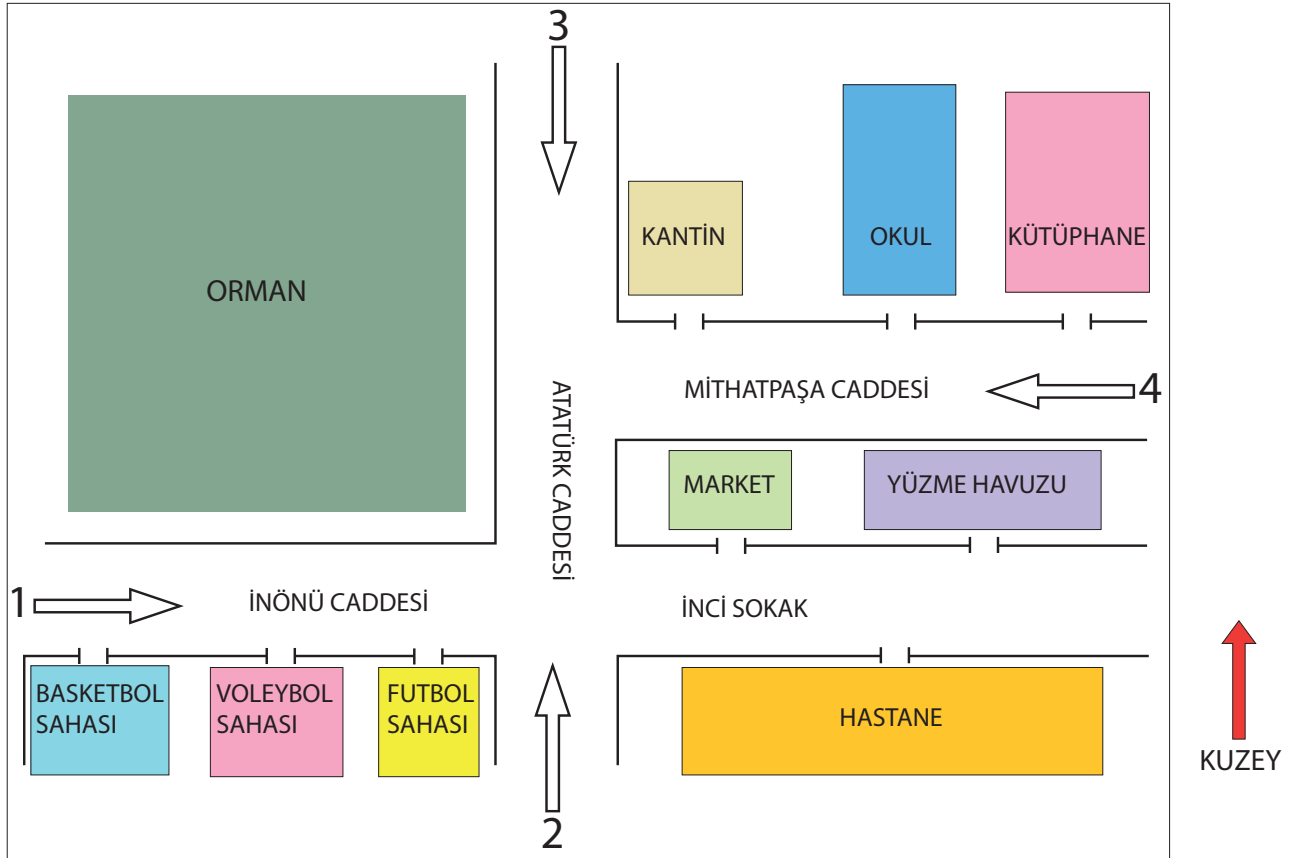

82. Aşağıda verilen doğal afet tanımlarını sayı aralıklarına, isimlerinin arasında boşluk bırakmadan yerleştirerek sarmal bulmacayı doldurunuz.

- 1.-6. Yer kabuğunun derin katmanlarının kırılıp yer değiştirmesi sonucu aniden ortaya çıkan sarsıntıdır.
- 7.-9. Eğimli dağ yamaçlarında biriken karın kütleler hâlinde koparak aşağıya doğru düşmesidir.
- 10.-12. Özellikle ilkbahar aylarında karların erimeye başlamasıyla birlikte meydana gelen baskınlardır.
- 13.-19. Farklı sıcaklıktaki hava kütlelerinin çarpışmasıyla oluşan ve saatteki hızı 100-110 km'yi bulan şiddetli rüzgârlardır.
- 20.-26. Bir toprak parçasının kayarak yer değiştirmesidir.
- 27.-30. Yuvarlak buz parçacıkları biçiminde yere hızla düşen bir yağış türüdür.
- 31.-38. Bulut ile yer arasında meydana gelen yüksek gerilimli elektrik akımıdır.

83. Aşağıda bir yerleşim yerinin krokisi verilmiştir.

Aşağıdaki soruları krokidten faydalanarak cevaplayınız. Soruların doğru cevaplarını noktalı yerlere yazınız.

- 1) 1 numaralı ok yönünde hareket eden bir kişi, kantine ulaşmak için sırasıyla hangi yönlerde hareket etmelidir?
.....
- 2) 2 numaralı ok yönünde hareket eden bir kişi okula ulaşmak için sırasıyla hangi yönlerde hareket etmelidir?
.....
- 3) 3 numaralı ok yönünde hareket eden bir kişi basketbol sahasına ulaşmak için sırasıyla hangi yönlerde hareket etmelidir?
.....
- 4) 4 numaralı ok yönünde hareket eden bir kişi hastaneye ulaşmak için sırasıyla hangi yönlerde hareket etmelidir?
.....

84. 1. Okulun güneyinde acil durum toplanma alanı vardır.

2. Okulun doğusunda Yıldız Sitesi vardır.

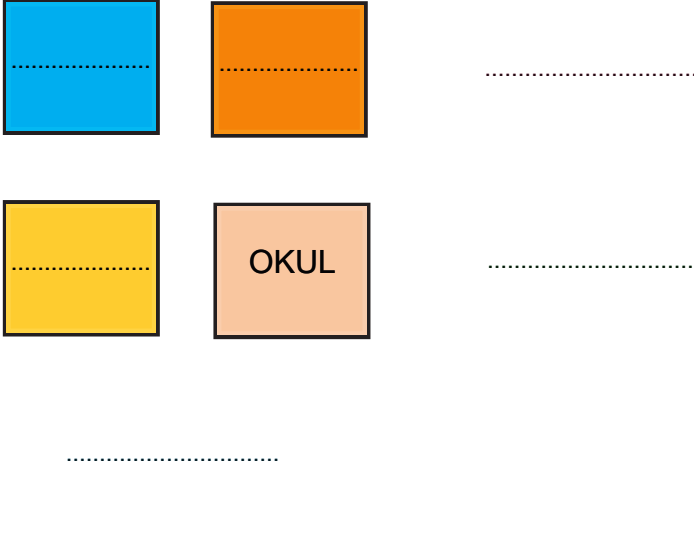
3. Yıldız Sitesi'nin kuzeyinde belediye binası vardır.

4. Belediyenin batısında otopark vardır.

5. Otoparkın güneybatısında Bahar Sitesi vardır.

6. Bahar Sitesi'nin kuzeyinde çay bahçesi vardır.

Numaralanmış bilgilerden yararlanarak aşağıdaki krokide boş bırakılan yerleri tamamlayınız.

85.

KROKİ

PUSULA

ARA YÖN

DEPREM

HEYELAN

HAVA OLAYLARI

Yukarıda verilen kelimeleri cümlelerdeki uygun boşluklara yazınız.

- a) Havada meydana gelen ısınma, soğuma, rüzgâr, yağış, sis gibi değişimlere denir.
- b) Herhangi bir yeri basit ve anlaşılır şekilde tarif etmeye yarayan kuş bakışı çizimleredenir.
- c) Yer kabuğunun derin katmanlarının kırılıp yer değiştirmeleriyle oluşan sarsıntılaradenir.
- ç) yatay olarak tutulduğunda renkli ucu daima kuzeyi gösterir.
- d) aşırı yağış alan yerlerde en çok görülen doğal afetlerden biridir.

86. Aşağıdaki ifadeler doğruysa yanında verilen daireyi “mavi”ye yanlışsa “kırmızı”ya boyayınız.

Ağaçların, taşların ve kayaların güneye bakan yosunlu tarafları yön bulmamızı kolaylaştırır.

Krokisi çizilecek yerdeki cisimler ölçüm yapılmadan, göz kararı ile çizilir.

Adıyaman'daki Nemrut Dağı doğal unsurlarımızdan biridir.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nün görevlerinden biri de televizyon yayınlarının uygunluğunu denetlemektir.

Fiziki haritalardaki renklerin hangi değere karşılık geldiği haritanın sağ alt köşesinde yer alan renk basamaklarına bakılarak bulunabilir.

CEVAP ANAHTARI

1. C	11. D	21. B	31. A	41. A	51. B	61. D
2. B	12. A	22. C	32. A	42. A	52. D	
3. B	13. C	23. B	33. C	43. B	53. C	
4. C	14. D	24. D	34. D	44. C	54. A	
5. C	15. C	25. B	35. C	45. D	55. A	
6. D	16. C	26. A	36. D	46. C	56. D	
7. B	17. A	27. D	37. B	47. D	57. A	
8. D	18. B	28. C	38. D	48. D	58. D	
9. B	19. B	29. D	39. B	49. D	59. D	
10. A	20. D	30. D	40. A	50. C	60. B	

62.

1. Karadeniz Bölgesi'nde yağıştan dolayı heyelan görülmektedir.
2. Toprak kaymasını önlemek ve bunun zararlarından korunmak için yollar asfalt ile kaplanmalıdır.
3. Kar yağışının çok olduğu dağlık ve eğimli bölgelerde başlıca görülen doğal afet çığdır.
4. Havalarda ısınmasıyla birlikte erimeye başlayan kar, sel baskınlarında artışa sebep olur.
5. Yeryüzünde veya gökyüzünde meydana gelen doğa olaylarından bazıları canlılar için zararlıdır.
6. Fırtınanın etkisiyle ağaçlar, trafik ışıkları ve elektrik direkleri devrilir, anten sistemleri zarar görür.
7. Ülkemizin tamamına yakını 1 derece deprem bölgesinde bulunur.
8. Ülkemizde en fazla can ve mal kayıplarına neden olan doğal afet, hortumdur.

63.

Deprem

Heyelan

Fırtına

Çığ

Sel

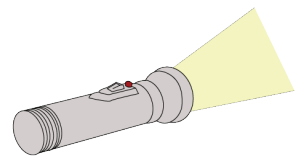
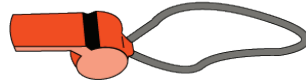

Kuraklık

Hortum

64.

65. 1. D, 2. Y, 3. D, 4. Y, 5. Y, 6. D, 7. D

66. 1. Hastane, 2. Stadyum, 3. Hastane, 4. Banka ve stadyum, 5. Market ve postane, 6. Hastane, 7. Okul, 8. Park, 9. Stadyum,

67.

Beşerî

Doğal

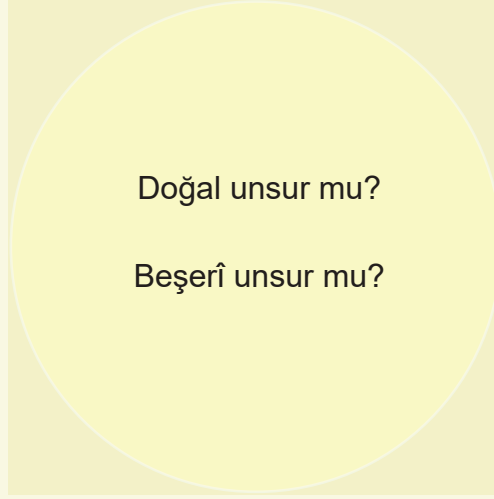
Beşerî

Beşerî

Doğal

Beşerî

Beşerî

Doğal

Doğal

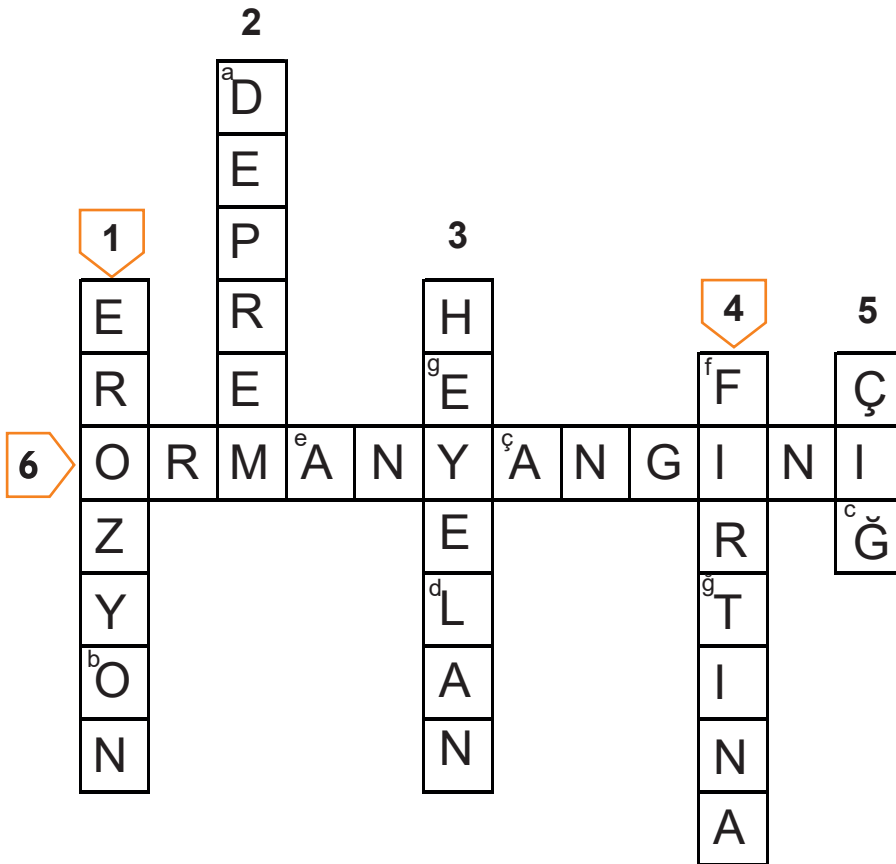

Beşerî

68.

69.

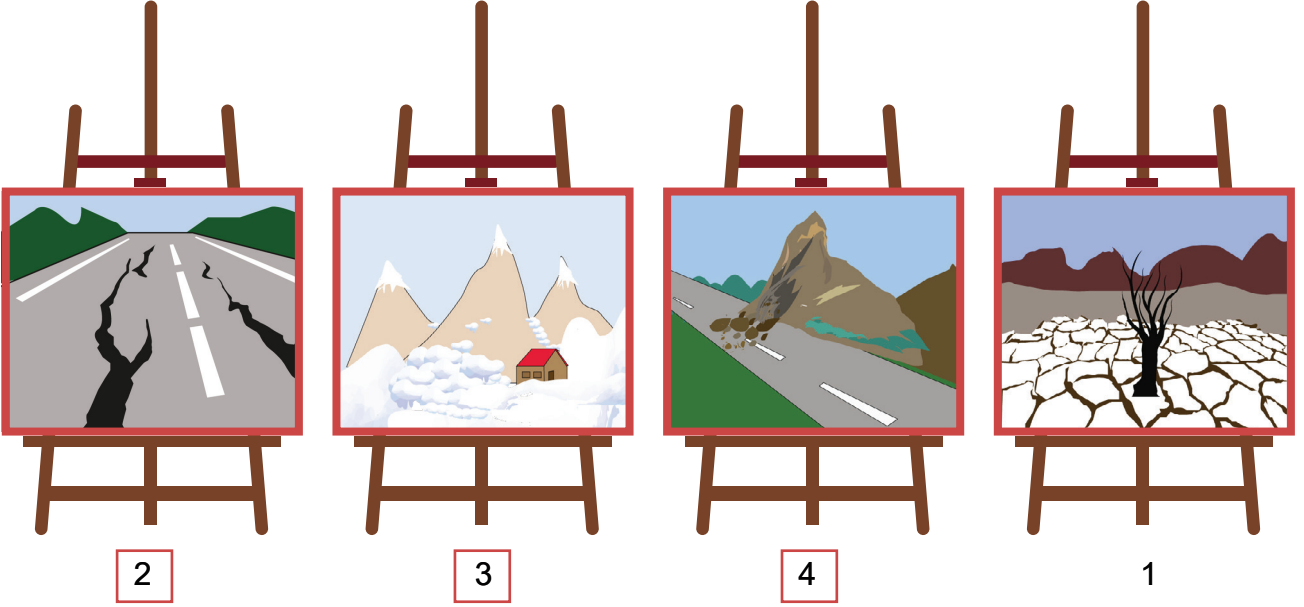
^aD ^bO ^cĞ ^çA ^dL ^eA ^fF ^gE ^ğT

70.	Deprem Öncesinde	Deprem Sırasında	Deprem Sonrasında
	5, 9, 10, 11, 14, 17	2, 3, 4, 6, 8, 15, 16, 18,	1, 7, 12, 13, 19,

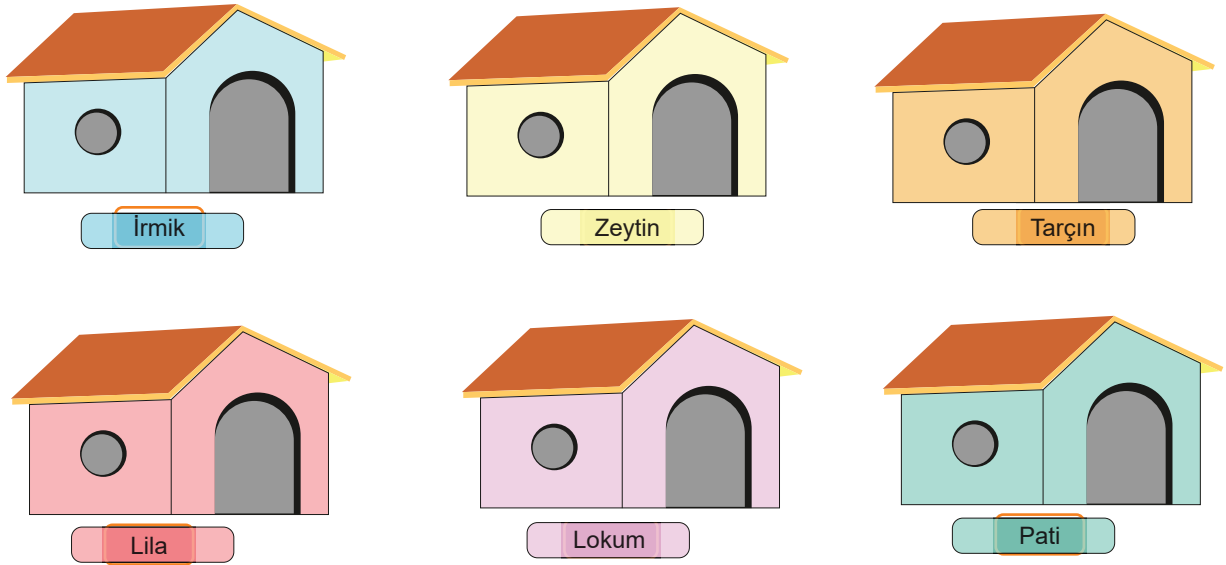
71.	ATATÜRK BARAJI	ÇİN SEDDİ	KAYA	VAN GÖLÜ	HASTANE
	AĞAÇ	KIZ KULESİ	PERİ BACALARI	OVA	FABRİKA
	MAĞARA	TÜNEL	TOPRAK	KÜTÜPHANE	KIZILIRMAK
	SÜMELA MANASTIRI	TARİHİ ÇEŞME	PAMUKKALE TRAVERTENLERİ	OSMANGAZİ KÖPRÜSÜ	ÇOCUK PARKI

72. 1. Y, 2. Y, 3. D, 4. D, 5. Y, 6. Y, 7. Y, 8. D, 9. D, 10. Y, 11. D, 12. D, 13. Y.

73.

74.

75.

**Ülkemizde Yer Alan
Bazı Doğal ve Beşerî
Unsurlar**

**Doğal
Unsur**

**Beşerî
Unsur**

Peri Bacaları

X	
---	--

Harran Evleri

	X
--	---

Abant Gölü

X	
---	--

Manavgat Şelalesi

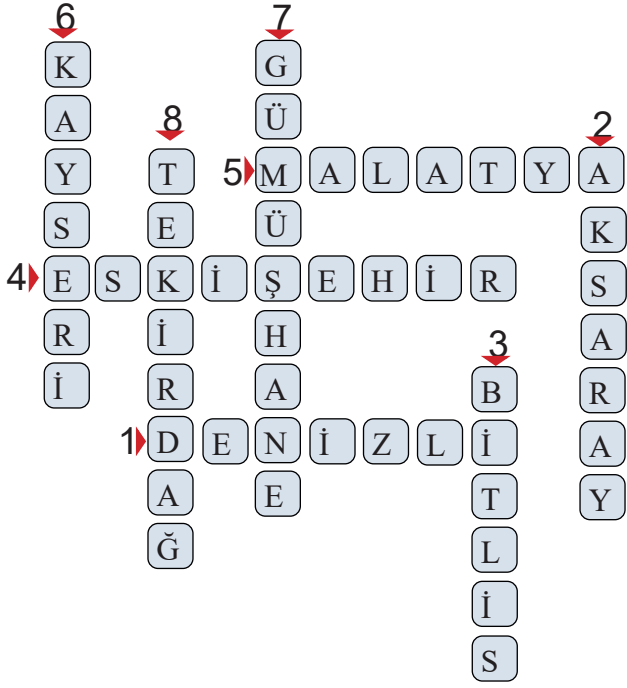
X	
---	--

Kasımiye Medresesi

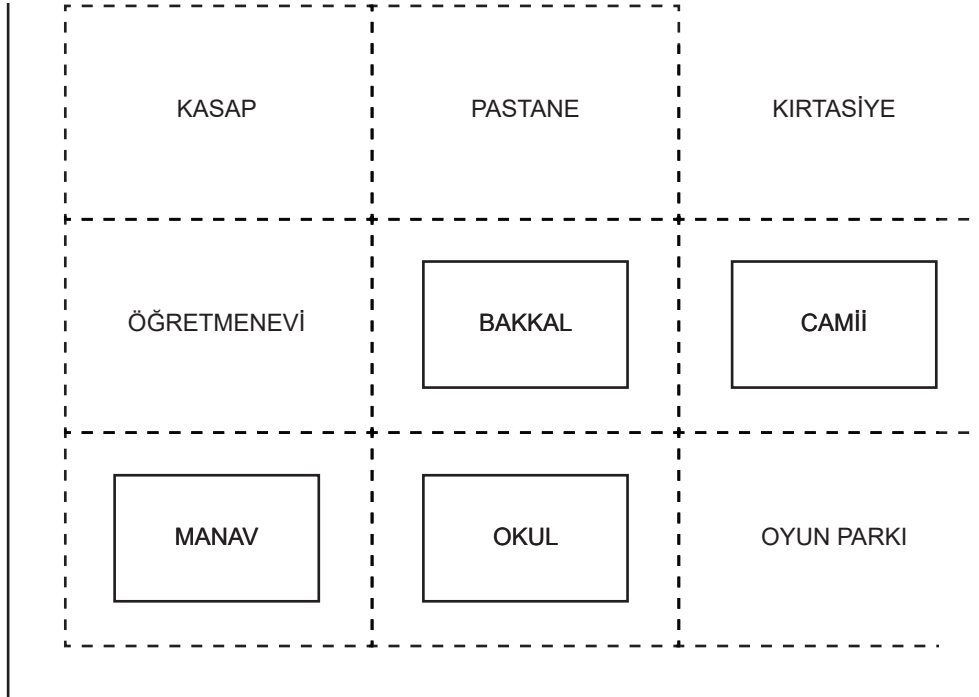
	X
--	---

76.

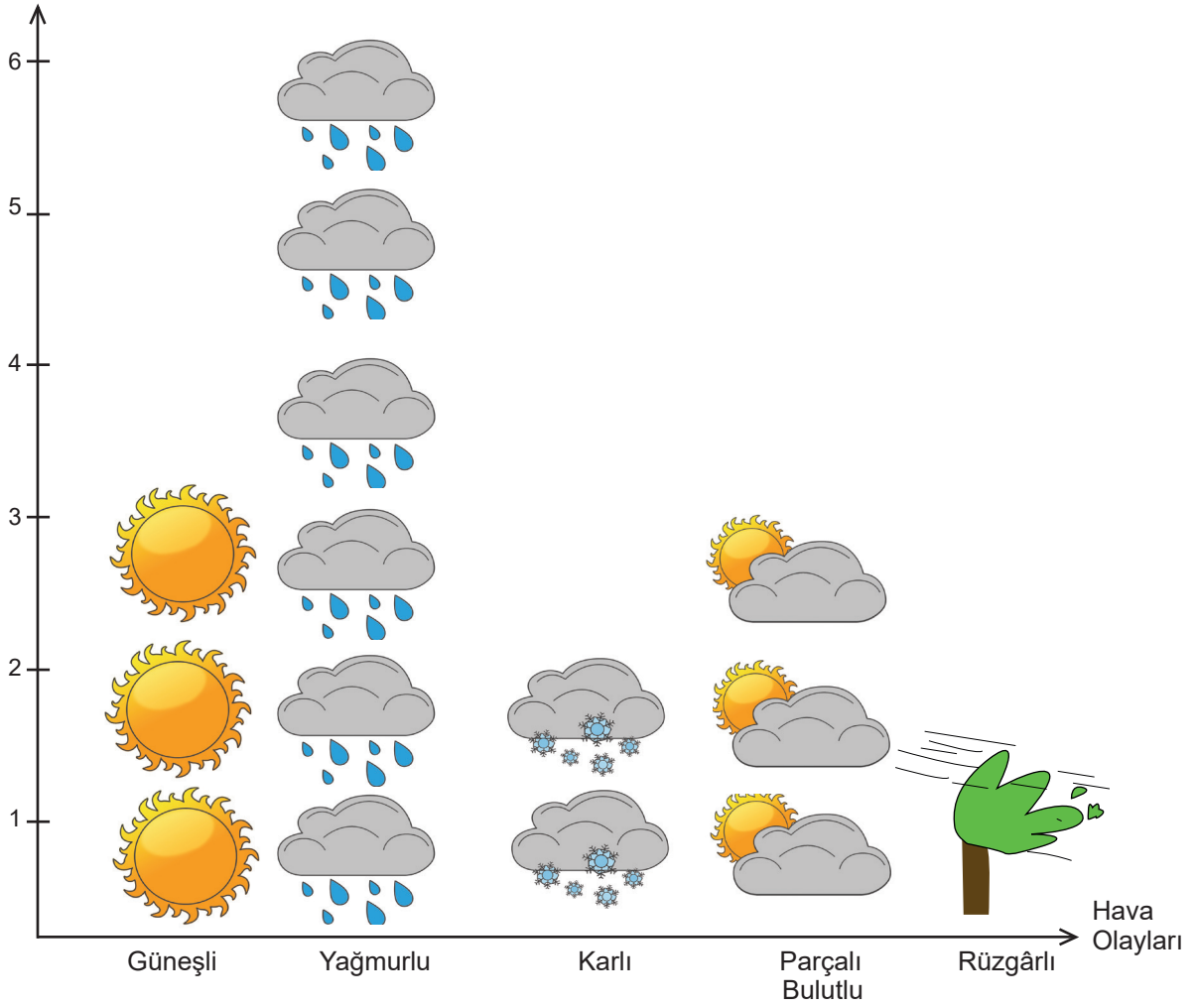

77. 1. Doğu, 2. Batı, 3. Kuzey, 4. Güney

78.

79.

Gün
Sayısı

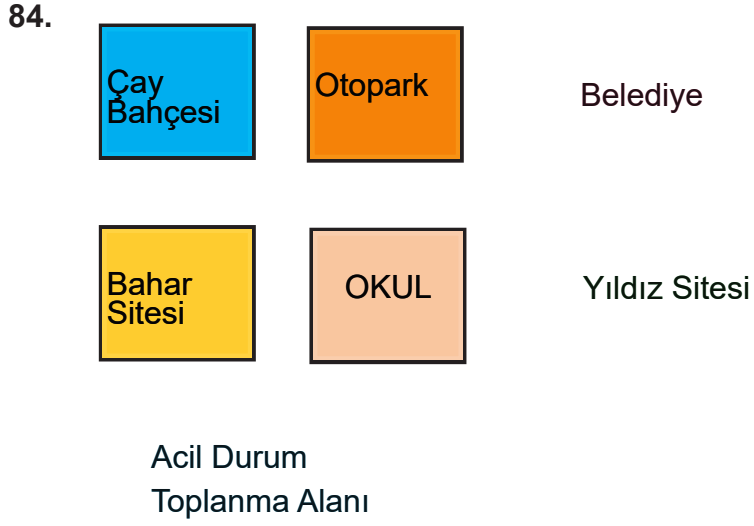
80. Kuru gıda, sağlık malzemeleri vb.

81.

82. 1.-6. Deprem
7.-9. Çığ
10.-12. Sel
13.-19. Fırtına
20.-26. Heyelan
27.-30. Dolu
31.-38. Yıldırım

83. 1. Doğu-kuzey-doğu
2. Kuzey-doğu
3. Güney-batı
4. Batı-güney-doğu

85. a) Hava olayları, b) Kroki, c) Deprem, ç) Pusula, d) Heyelan

86.

Ağaçların, taşların ve kayaların güneye bakan yosunlu tarafları yön bulmamızı kolaylaştırır.

Krokisi çizilecek yerdeki cisimler ölçüm yapılmadan, göz kararı ile çizilir.

Adıyaman'daki Nemrut Dağı doğal unsurlarımızdan biridir.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nün görevlerinden biri de televizyon yayınlarının uygunluğunu denetlemektir.

Fiziki haritalardaki renklerin hangi değere karşılık geldiği haritanın sağ alt köşesinde yer alan renk basamaklarına bakılarak bulunabilir.

Bu çalışma fasikülü, T.C. Millî Eğitim Bakanlığı
Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından
Ölçme Değerlendirme Merkezlerinin katkılarıyla hazırlanmıştır.